

Výroční zpráva 2008

Českého svazu ochránců přírody Vlašim

Základní údaje o ČSOP Vlašim

Adresa:

Podblanické ekocentrum ČSOP Vlašim,
Pláteníkova 264, 258 01 Vlašim

Tel./fax:

317 845 169, 317 845 965

E-mail:

vlasim@csop.cz

Internet:

www.csopvlasim.cz, www.blanicti-rytiri.cz,
www.krajina-zahrada.cz, www.arborista.cz

Mobil:

777 800 461 (Mgr. K. Červenková),
777 800 459 (H. Kotková),
777 800 458 (Ing. K. Kříž),
777 800 457 (Ing. M. Lempochner),
777 800 456 (J. Nosek),
777 800 460 (Š. Tlustá),
777 703 456 (J. Vrnák)

Bankovní spojení:

Česká spořitelna a. s., pobočka Vlašim,
č. ú. 322147339/0800

IČO:

185 95 677

DIČ:

CZ18595677

Počet řádných členů k 31. 12. 2008:

205

Další organizační údaje

ČSOP Vlašim je základní organizací Českého svazu ochránců přírody, která byla ve Vlašimi založena již 25. září 1990.

ČSOP Vlašim je regionálním centrem ČSOP pro střední Čechy.

ČSOP Vlašim je krajské středisko environmentálního vzdělávání výchovy a osvěty, jmenované Radou Středočeského kraje.

ČSOP Vlašim je členem Sítě ekologických poradců ČR (STEP), členem Sdružení středisek ekologické výchovy Pavučina, Podblanické ekocentrum ČSOP Vlašim je akreditovaným ekocentrem ČSOP.

ČSOP Vlašim zřizuje Pozemkový spolek pro přírodu a památky Podblanicka, který je Radou Národního pozemkového spolku akreditovaným pozemkovým spolkem.

ČSOP Vlašim zřizuje Záchranou stanici pro živočichy, která je začleněna do Národní sítě stanic a je Záchraným centrem CITES jmenovaným Ministerstvem životního prostředí.

ČSOP Vlašim je zakládajícím členem o. p. s. Český Merán, zakládajícím členem občanského sdružení Podblanické info-centrum, zakládajícím členem občanského sdružení Greenways Praha – Vídeň, zakládajícím členem o. p. s. Posázaví.

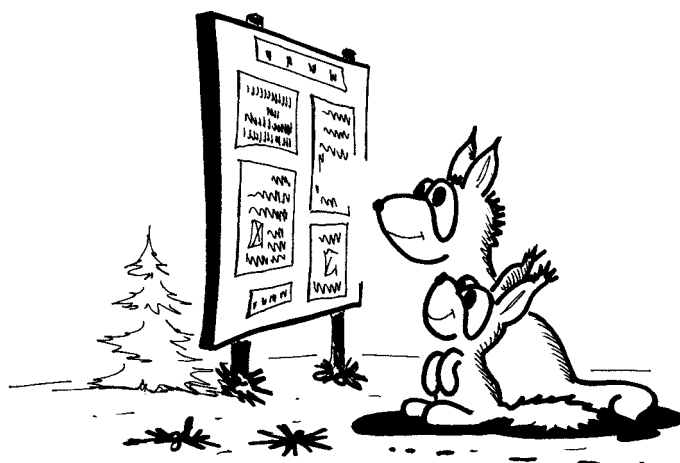
Poslání základní organizace Českého svazu ochránců přírody Vlašim

Základním posláním Českého svazu ochránců přírody Vlašim je ochrana přírodního a kulturního dědictví především na Podblanicku a péče o něj. Toho chceme dosáhnout zejména:

1. informováním a poradenstvím veřejnosti,
2. environmentální výchovou a osvětou dětí, profesních skupin, veřejnosti,
3. mimoškolní celoroční prací s dětmi,
4. zapojováním místních obyvatel do našich aktivit,
5. spoluprací s vlastníky a hospodáři, spoluprací s dalšími institucemi a organizacemi,
6. účasti v procesech posuzování a rozhodování o zásazích v krajině,
7. zajišťováním přímé péče o vybrané lokality a objekty,
8. realizací programů k záchraně vybraných ohrožených druhů organismů a biotopů,
9. péči o jednotlivá vinou člověka handicapovaná zvířata s cílem jejich návratu do přírody, jelikož každý život má svou cenu.

V některých svých aktivitách Český svaz ochránců přírody Vlašim působí v širší oblasti než je Podblanicko (viz jednotlivé kapitoly výroční zprávy).

Český svaz ochránců přírody Vlašim navazuje na činnost Spolku pro okrašlování a ochranu domoviny, který byl ve Vlašimi ustaven 23. 4. 1899.

autor kreseb: Luděk Slezák

ISBN: 978-80-96327-74-7

Český svaz ochránců přírody, 02/09 základní organizace

ÚVOD

Vážená čtenářko, vážený čtenáři,

právě otevíráte přehled o činnosti Českého svazu ochránců přírody, základní organizace Vlašim za rok 2008. Přehledně se Vás budeme snažit seznámit se všemi programy a aktivitami, které jsme v uplynulém roce realizovali.

Rok 2008 pro nás byl rokem zásadních rozhodnutí. Asi nejzávažnějším bylo definitivní rozhodnutí o výstavbě nové záchranné stanice pro živočichy u Blanického mlýna. Z areálu Podblanického ekocentra ČSOP Vlašim by se sem měla přestěhovat příjmová, léčebná a rehabilitační část stanice. V nové lokalitě, vzdálené asi 3 km od Vlašimi, by mělo vzniknout moderní a prostorově dostatečné zázemí pro pomoc zraněným volně žijícím živočichům vyhovující nejpřísnějším veterinárně – hygienickým požadavkům. Na zahradě ekocentra pak stávající zařízení budou upravena na expoziční část stanice, která bude doplněna o mnoho exponátů a zpřístupněna veřejnosti a bude lépe využitelná pro osvětové a výchovné programy.

V roce 2008 byl dokončen náročný projekt výstavby, získána všechna potřebná povolení, stanoviska a vyjádření a zpracována žádost o podporu z Operačního programu Životní prostředí. Naši žádost podpořilo mnoho měst a obcí a institucí státní správy.

Zpracování projektu nové stanice pro zraněné živočichy nás stálo mnoho úsilí, nicméně neustali jsme ani v plnění našich ostatních tradičních činností, jak snadno zjistíte z této výroční zprávy. Děkuji všem, kteří se na této práci podíleli a všem kteří nás v roce 2008 podpořovali, ať již finančně či morálně.

Pavel Pešout
leden 2009

10 největších úspěchů v roce 2008

01

Byla uzavřena dohoda s vlastníkem (Obcí Kamberk) lokality kriticky ohrožené kuříčky Smejkalovy „Hadce u Hrnčír“.

02

Vyléčili jsme a vypustili zpět do přírody 236 zvířat a zachránili 7.045 obojživelníků před koly automobilů a 1.600 raků, škeblí a netopýrů před uhynutím.

03

Připravili jsme projektovou dokumentaci a podali žádost na stavbu nové záchranné stanice pro živočichy.

04

Do volné krajiny jsme vysadili v podobě nových remízů a alejí přes 10 tisíc dřevin.

05

Podařilo se získat grant z Operačního programu vzdělávání pro konkurenceschopnost na roky 2008 – 2010.

06

Ve spolupráci s Technickou univerzitou Liberec se podařilo vyhodnotit účinnost pobytového programu Expedice 4P na žáky. Pravidelné vyhodnocování dopadu programů na žáky do budoucna zkvalitní naši práci v oblasti environmentální výchovy.

07

Uspořádali jsme středočeskou pedagogickou konferenci, poprvé v prostorách ekocentra.

08

Bylo vytvořeno pět nových denních výukových programů a jeden nový pobytový program.

09

V roce 2008 byla dokončena a vydána objemná a krásná kniha „Vážky České republiky“.

10

Úspěšně byl ukončen projekt zřízení Podblanického infocentra a funkční a úspěšné infocentrum bylo předáno Městu Vlašim.

OBSAH

ÚVOD	1
10 největších úspěchů v roce 2008	1

OBSAH	2
--------------------	----------

PŘÍRODNÍ A KULTURNÍ DĚDICTVÍ	3
POZEMKOVÝ SPOLEK PRO PŘÍRODU A PAMÁTKY	

PODBLANICKA	3
--------------------------	----------

Péče o přírodovědně cenné lokality	3
--	---

Péče o kulturní dědictví	4
--------------------------------	---

Pastva jalovcových strání v PP Na Ostrově u Nemíže	5
--	---

PÉČE O NELESNÍ ZELEŇ	5
-----------------------------------	----------

Školka geneticky původního materiálu	6
--	---

Údržba a výsadby zeleně ve městech a obcích	6
---	---

Obnova zámeckého parku ve Vlašimi	6
---	---

Výsadby ve volné krajině	6
--------------------------------	---

DRUHOVÁ OCHRANA	7
------------------------------	----------

Záchrana kuřičky Smejkalovy	7
-----------------------------------	---

Ohrožené druhy dřevin	7
-----------------------------	---

Krajové odrůdy ovocných dřevin	7
--------------------------------------	---

Program Vážky	8
---------------------	---

Ohrožené a chráněné ryby a mihulovci	9
--	---

Ochrana obojživelníků při jarním tahu přes komunikace	10
---	----

Ptáci zemědělské krajiny	11
--------------------------------	----

ZÁCHRANNÁ STANICE PRO ŽIVOČICHY	13
--	-----------

Péče o živočichy v roce 2008	13
------------------------------------	----

Záchranné přenosy	16
-------------------------	----

Sbírka Zvíře v nouzi	16
----------------------------	----

Adopce zvířat	17
---------------------	----

Výchovná a osvětová činnost v roce 2008	17
---	----

Spolupráce se školami a dobrovolníky	17
--	----

Změny v roce 2008	18
-------------------------	----

SPOLUPRÁCE SE STÁTNÍ SPRÁVOU, POSUDKOVÁ ČINNOST	18
--	-----------

ENVIRONMENTÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ, VÝCHOVA A OSVĚTA (EVVO)	19
--	-----------

SPOLUPRÁCE SE ŠKOLAMI	20
------------------------------------	-----------

Ekologické výukové programy pro školy	20
---	----

Ekologická olympiáda studentů středních škol České republiky	22
--	----

Další vzdělávání pedagogických pracovníků	23
---	----

VIII. pedagogická konference „Výchova a vzdělávání pro život“	25
---	----

Středočeská M.R.K.E.V.	26
------------------------------	----

Středočeská Mrkvička	26
----------------------------	----

MIMOŠKOLNÍ VÝCHOVA DĚTÍ A MLÁDEŽE	27
--	-----------

MOP Alcedo	27
------------------	----

Letní tábor	28
-------------------	----

Rodičovský ekoklub Breberky	28
-----------------------------------	----

OSVĚTA VEŘEJNOSTI	29
--------------------------------	-----------

Ekovečery, přednášky a tematické dny	29
--	----

Výstavy	30
---------------	----

Přírodovědně-vlastivědné vycházky	31
---	----

Workshopy	31
-----------------	----

Den Země 2008	32
---------------------	----

Knihovna přírodovědné a regionální literatury	33
---	----

Mapování naučných stezek	33
--------------------------------	----

Ekoporadenství	34
----------------------	----

Ekooobchůdek	34
--------------------	----

Spolupráce s médii	36
--------------------------	----

PUBLIKAČNÍ ČINNOST	36
---------------------------------	-----------

Periodika ČSOP Vlašim	36
-----------------------------	----

Samostatné publikace	37
----------------------------	----

Ostatní tiskoviny	39
-------------------------	----

INTERNETOVÉ STRÁNKY	40
----------------------------------	-----------

REGIONÁLNÍ ROZVOJ	41
--------------------------------	-----------

Kraj blanických rytířů	41
------------------------------	----

Blanický rytíř	41
----------------------	----

Podblanická galerie	42
---------------------------	----

Výbor Programu obnovy venkova	43
-------------------------------------	----

Podblanické infocentrum, o. s.	43
-------------------------------------	----

Posázaví, o. p. s.	43
-------------------------	----

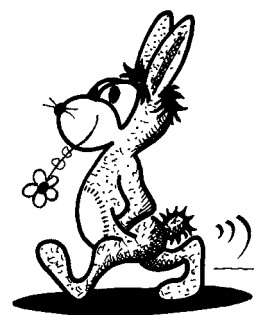
ČLENOVÉ A DOBROVOLNÍCI ČSOP VLAŠIM	
---	--

.....	44
-------	-----------

Členové ČSOP Vlašim	44
---------------------------	----

Práce s dobrovolníky	44
----------------------------	----

HOSPODAŘENÍ V ROCE 2008	46
--------------------------------------	-----------

PŘÍRODNÍ A KULTURNÍ DĚDICTVÍ

POZEMKOVÝ SPOLEK PRO PŘÍRODU A PAMÁTKY PODBLANICKA

① Ing. Mgr. Martin Klaudys

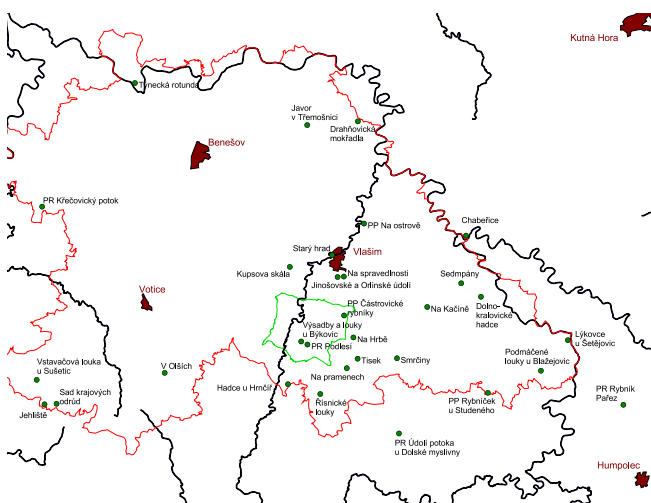
Program ČSOP Vlašim „Pozemkový spolek pro přírodu a památky Podblanicka“ zastřešuje spolupráci s vlastníky, hospodáři a dalšími subjekty na péči o přírodní a kulturní památky na Podblanicku. Ochranu cenných přírodních lokalit a staveb se ČSOP Vlašim snaží zajistit prostřednictvím smluv a dohod. O některé lokality a stavby ČSOP Vlašim pečuje přímo s pomocí práce vlastních členů a dobrovolníků. Od roku 1999 je program „Pozemkový spolek pro přírodu a památky Podblanicka“ akreditován Radou Národního pozemkového spolku.

Péče o přírodovědně cenné lokality

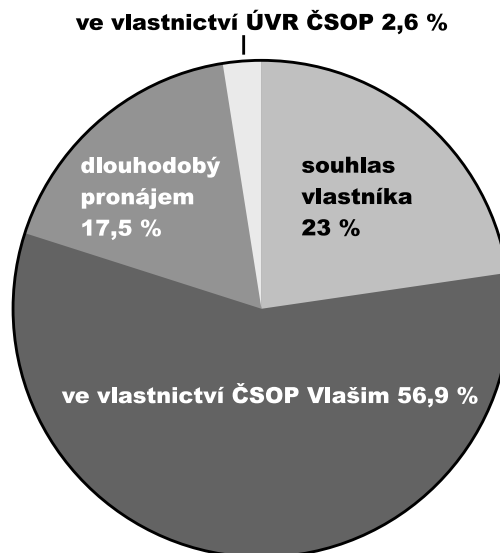
ČSOP Vlašim se v rámci programu pozemkového spolku soustředí na 30 lokalit na Podblanicku s výskytem vzácných nebo zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů. Nové lokality jsou do programu zařazeny na podkladu průzkumů a jednání s vlastníky.

Na lokalitách probíhá průběžné sledování rostlin a živočichů a další jednání s hospodáři a vlastníky. Na základě získaných poznatků je tak možné provést úpravu hospodaření nebo provést opatření pro zlepšení stavu vzácných druhů. Současně jsou sledovány i další lokality. Uvádíme významnější úspěchy v roce 2008:

- Na lokalitě „Hadce u Hrnčír“ byla uzavřena dohoda o péči o lokalitu kriticky ohrožené kuřičky hadcové (*Minuartia smejkalii*) s Obcí Kamberk.
- ČSOP Vlašim se podílel na přípravě návrhu Národní přírodní památky Hadce u Želivky (Dolnokralovické hadce), zpracovávaného Správou CHKO Blaník.
- V lokalitě „Na Pramenech“ byla uzavřena s obcí Načeradec nájemní smlouva na pozemky o rozloze 0,5 ha, kde ČSOP Vlašim provádí sečení luk.

Mapa č. 1: Lokality zařazené do programu Pozemkového spolku pro přírodu a památky Podblanicka.

Graf č. 1: Struktura věcných práv k pozemkům zařazeným v PSPPP (bez dobrovolných dohod).

- Do vlastnictví ČSOP Vlašim byl získán rybník „Machlov“ v přírodní památce Částrovické rybníky v CHKO Blaník. Tento rybník je významnou lokalitou obojživelníků a ptáků.
- Byla domluvena dohoda s vlastníkem o ochraně pralesa „Jehliště“ u Jetřichovic nedaleko Sedlce-Prčice.

Celkem se podařilo v roce 2008 získat věcná práva k téměř 10 ha pozemků. Celková plocha přírodovědně cenných pozemků, jejichž ochrana je zajištěna prostřednictvím věcných práv, vzrostla na 90 ha. V tomto čísle ovšem nejsou zahrnuty dobrovolné dohody s hospodáři, kde rozloha pozemků dosahuje několika desítek hektarů. Struktura věcných práv k pozemkům k 31. 12. 2008 je uvedena v tabulce a grafu.

Na uzavřené dohody navazují praktická opatření a konzultace s vlastníky. Péči o část nejceněnějších lokalit zajišťuje ČSOP Vlašim vlastními silami. Mokřadní, často silně zrašelinělé louky s velkým bohatstvím druhů rostlin vyžadují šetrné sečení s vyloučením těžké mechanizace. Na loukách kosíme ručně vedenou lištovou sekačkou a křovinořezem s ručním hrabáním a odvozem.

Na provedená opatření navazuje pravidelné sledování stavu chráněných druhů rostlin a živočichů na lokalitách, pořizování fotografické dokumentace. Údaje jsou ukládány v elektronické formě v databázi ČSOP Vlašim, jen počet fotografií z lokalit přesahuje v současnosti 7000.

O aktivitách ČSOP Vlašim na lokalitách informujeme i veřejnost. V roce 2008 byly zhotoveny informační tabule pro lokality „Podmaččené louky u Blaževovic“, „Sad krajových odrůd“, „Jehliště“, „PP Na Ostrově“. Tabule informují návštěvníky o přírodovědných hodnotách lokality a o prováděných opatřeních. Dále byly vytvořeny informační materiály k lokalitám „PP Na Ostrově“, „Drahňovice“ a „Jehliště“.

ČSOP VLAŠIM

Tabulka č. 1: Výměra pozemků PSPPP zařazených v programu ČSOP Vlašim dle věcných práv (bez dobrovolných dohod).

forma věcného práva	výměra (m ²)
souhlas vlastníka	207 849
dlouhodobý pronájem	514 323
ve vlastnictví ČSOP Vlašim	158 584
ve vlastnictví ÚVR ČSOP	23 911
celkem	904 667

Tabulka č. 2: Mokřadní louky v přímé péči PSPPP.

lokality	výměra (ha)
Biocentrum „Na Hrbě“	1,4
Blažejovice	2
Drahňovická mokřadla	5,2
Jetřichovice	3,8
Jinošovské údolí	6,3
Na Kačíně	0,75
Na Pramenech	2,6
PR Podlesí	2
Řísnické louky	2
Sedmpány	0,4
Smrčiny	0,2
Sušetice	1,8
Tisek	0,6
Louky v zámeckém parku Vlašim	3,5
Votočnice (koseno ve spolupráci s PS Sázava)	2,9
celkem	35,45

Péče o kulturní dědictví

ČSOP Vlašim se v rámci programu pozemkového spolku věnuje i kulturním památkám a historickým místům. Ve spolupráci s vlastníky tak program pozemkového spolku přispěl a přispívá k ochraně a rozvoji kulturního a historického dědictví Podblanicka:

- ČSOP Vlašim udržuje pietní místo - bývalé popraviště u Vlašimi „Na Spravedlnosti“.
- Starý hrad v Zámeckém parku Vlašim byl z iniciativy ČSOP Vlašim opraven, byla zde instalována expozice o historii parku a zámku. Objekt je i nadále v péči ČSOP Vlašim.
- Vlašimskou bránu ČSOP Vlašim získal do péče a zpřístupnil ji jako Podblanickou galerii, ve které shromažďuje díla regionálních výtvarníků.

Program „Pozemkový spolek pro přírodu a památky Podblanicka“ byl v roce 2008 finančně podpořen z programu ČSOP „Místo pro přírodu“ s podporou Ministerstva životního prostředí ČR.

Botanicky významná lokality Hadce u Želivky.

foto: M. Kludys

Mokřadní louky Na Pramenech.

foto: M. Kludys

O lokalitu Hadce u Hrnčír pečuje ČSOP Vlašim na základě dohody s obcí Kamberk.

foto: M. Kludys

Prales Jehliště.

foto: M. Kloudys

Rybník Machlov u Částrovického dvora.

foto: M. Kloudys

Pastva jalovcových strání v PP Na Ostrově u Nemíže

① Jakub Hromas, DiS., Jiří Nosek

Pasení jalovcových strání v PP Na Ostrově u Nemíže probíhalo v roce 2008 již třetím rokem. Pasení tohoto území ovce a kozami je v souladu s plánem péče této lokality a mělo by přinést po dlouhé době příznivé výsledky v podobě opětovného rozmnožování jalovce obecného, redukce vysokostébelných trav a dalších nežádoucích rostlin, čehož se bohužel nepodařilo dosáhnout během dřívějšího kosení lokality.

V roce 2008 se v Nemíži páslo 21 beranů, tentokrát plemene Charollais a Suffolk, a sedm bílých krátkosrstých koz. Opět bylo nutné naplánování pasení v souladu s letním táborem Mladých ochránců přírody, proto se chráněné území pastevně rozdělilo na dvě části. Po skončení tábora se lokalita spásala jako jeden celek a po ukončení pastvy se technikou dosekaly nedopasky. Velmi důležitá byla spolupráce s místními obyvateli, kteří dohlíželi na zdravotní stav zvířat a technický stav ohradníků.

Stádo ovcí na spodní louce PP Na Ostrově.

foto: J. Hromas

PÉČE O NELESNÍ ZELEŇ

① Ing. Marek Lempochner, Ing. Karel Kříž, Hana Kotková, DiS., Jakub Vrňák

V roce 2008 se na práci ve středisku Péče o zeleň podílelo 15 stálých pracovníků, 18 sezonních pracovníků a 17 brigádníků, kteří se především v době letních prázdnin účastnili údržby chráněných území. Na podzim při výsadbách ve volné krajině vydatně pomohli dobrovolníci z řad společnosti T-mobile.

Dobrovolníci při výsadbách ve volné krajině.

foto: J. Vrňák

Nově upravená Praga V3S.

foto: M. Lempochner

Školka geneticky původního materiálu

V roce 2008 pokračovaly ve školce úpravy s cílem zefektivnění práce. Byla dokončena kapková závlaha, což byla asi nejvítanější změna, protože zalévání hadicemi, zejména v horkých letních měsících, bylo časově náročné. Po jarním hrnkování jsme museli rozšířit kontejnerovnu, protože se sortiment dřevin rozrostl tak, že stávající plochy už nestačily.

Vedle vodárny bylo vybudováno malé jezírko, které nám umožní dočasné uskladnění vodních rostlin v době mezi nákupem a realizací a do budoucna by mohlo posloužit i jako místo pro pěstování vodních rostlin na prodej pro veřejnost.

V současné době ve školce ČSOP Vlašim pěstujeme 40 druhů jehličnanů a jejich četné kultivary, 88 druhů listnatých keřů a 28 druhů listnatých stromů.

V rámci Programu péče o krajinu bylo ve školce vypěstováno a do volné přírody vysázeno 3 950 ks keřů a 1 485 ks stromů. Za rok 2008 se dále prodalo více než 2 400 ks dřevin.

Údržba a výsadby zeleně ve městech a obcích

Na základě smlouvy na údržbu stromové a keřové zeleně jsme i v roce 2008 pokračovali v pravidelné údržbě a nových výsadbách v rámci správního území města Vlašim. V jarním období proběhl opakovaný řez keřů, v průběhu celého roku pak údržba vzrostlých stromů. V lednu a červnu byla celá řada stromů poškozená vichřicemi. Proto péče o stromy spočívala především v rozsáhlém napravování škod. Zároveň byly bezpečnostním řezem ošetřeny všechny stromy na náměstí v Domašíně. Nové výsadby proběhly hned na několika místech. Doprovodná zeleň na autobusovém a vlakovém nádraží ve Vlašimi, dvě etapy výsadeb v areálu bývalé nemocnice a výsadba alejových stromů na sídlišti Sever. Všechny keřové výsadby byly zaborkovány a zároveň pod borku byla umístěna mulčovací textilie proti prorůstání plevelů. V rámci přípravy stavebních parcel v lokalitě „Nová Vorlina“, jsme provedli výsadbu doprovodné zeleně na společných plochách podél komunikací a na kruhových objezdech. Celkem bylo vysázeno 4 400 keřů a 35 alejových stromů.

Výsadby v areálu bývalé nemocnice ve Vlašimi. foto: M. Lempochner

Obě letošní vichřice nadělaly mnoho škod i mimo Vlašim. Rozsáhlé škody vznikly ve Zdebuzevsi, kde jsme museli pokácet skoro polovinu vzrostlých stromů, které byly natolik poškozeny, že je nešlo zachránit. V Benešově došlo k vyvrácení několika stromů a u více než dvaceti stromů došlo k poškození korun stromů. Zde jsme odklízeli vyvrácené stromy a ošetřili stromy s poničenou korunou. Mezi další významně zasažená města patřil Týnec nad Sázavou, kde byla poškozena většina stromové zeleně rostoucí v centru města. V Týnci nad Sázavou také proběhl v jarním období zmlazovací řez velké části keřů v centru města.

V Mnichovicích (u Čechtic) jsme v letošním roce zahájili rekonstrukci zeleně v centru obce a u dětského hřiště. Bylo zde vysázeno celkem 721 keřů a 4 alejové stromy. V létě letošního roku jsme vyhráli výběrové řízení na rekonstrukci zeleně v obci Slověnice. Byly zde ošetřeny všechny vzrostlé stromy rostoucí v centru obce a zároveň zde proběhla výsadba 4 alejových stromů a 80 keřů a instalace dětské prolézačky a mobilní zeleně. Další rozsáhlejší výsadby proběhly v obcích Veliš a Nesperry, kde bylo vysázeno celkem 20 stromů a 40 keřů.

Obnova zámeckého parku ve Vlašimi

V tomto roce jsme pokračovali ve II. etapě obnovy přírodních prvků. Nejrozsáhlejší výsadby proběhly v okolí Benátské studánky, Čínské pavilonu a dosadby v přední části parku. Bylo zde celkem vysázeno více než 16 423 keřů a popínavek a 500 stromů. Součástí obnovy je i arboristické ošetření významných vzrostlých stromů především v hojně navštěvovaných lokalitách. Ošetření se realizuje stromolezeckou metodou, v některých případech s použitím vysokozdvížeň plošiny. Účelem takového ošetření je zvýšení provozní bezpečnosti stromů. Zároveň se snažíme zachovávat v co možná nejvyšší míře dutiny a zlomy pro hnízdění ptactva, netopýrů a zdárný vývoj vzácných druhů hmyzu. Celkem bylo ošetřeno 146 stromů.

Arboristické ošetření stromu v zámeckém parku foto: M. Lempochner
Vlašim s použitím vysokozdvížeň plošiny.

Výsadby ve volné krajině

V roce 2008 jsme v rámci výsadeb do volné krajiny pokračovali v obnově a zakládání alejí a protierozních opatření formou liniových výsadeb stromo-keřových pásů. Byla realizována následující opatření: švestkové aleje u Blažejovic, švestkové aleje a keřové remízy u Drahňovic, remízy u Chabeřic, třešňová

a švestková alej a remíz u Chotýšan, obnova sadu krajových odrůd v Jetřichovicích, třešňová alej v Kociánově, dubová, březová, jasanová a jeřábová alej v Křelovicích, třešňová alej v Lokti, třešňovo-jabloňovo-hrušňovo-jeřábová alej u Horní Lhoty, dubová alej u Rabyně, jeřábovo-hrušňovo-jabloňová alej u Ratměřic, stromo-keřový remíz u Soběhrd, švestková alej u Stříbrné

Skalice, jasanová a třešňová alej u Tismice, dubová alej u Veliše, třešňová a jabloňová alej u Vlašimi, švestková, jeřábová, hrušňová a jabloňová alej u Vranova. Celkově bylo v rámci remízů vysázeno více než 10 000 stromů a keřů a přes 2 600 metrů oplocenek.

Výsadba ovocné aleje dělicí rozlehlé pole ve volné krajině u Blažejovic.

foto: J. Vrňák

Výsadba nové aleje listnatých stromů ve volné krajině.

foto: J. Vrňák

DRUHOVÁ OCHRANA

Záchrana kuřičky Smejkalovy

① Ing. Mgr. Martin Klaučys, Mgr. Hana Pánková

S využitím grantu Ministerstva životního prostředí byl v roce 2008 řešen projekt „Záchrana českého endemitu kuřičky Smejkalovy“. V rámci projektu byly shromážděny literární údaje o dvou hadcových lokalitách na Podblanicku, o které se ČSOP Vlašim dlouhodobě stará – Dolnokralovické hadce a hadce u Hrnčič. ČSOP Vlašim také již deset let usiluje o vyhlášení Dolnokralovických hadců za národní přírodní rezervaci. Na lokalitách byl v roce 2008 proveden monitoring stavu populace kuřičky (Mgr. Hana Pánková) a entomologický průzkum (Doc. PaedDr. Jan Farkač, CSc.).

Získané údaje ČSOP Vlašim poskytl AOPK ČR, Správe CHKO Blaník, která je využila při zpracování návrhu na vyhlášení a plánu péče pro připravovanou národní přírodní památku Hadce u Želivky. V této souvislosti byla pro lokality zpracována analýza hospodářských záměrů a rizik.

Na základě zjištěných údajů ČSOP Vlašim kontaktoval vlastníky pozemků s návrhem dohod ke spolupráci při zabezpečování ochrany kuřičky na zájmových lokalitách. Výsledkem jednání bylo uzavření dohody s obcí Kamberk. Jednání o dohodách na Dolnokralovických hadcích probíhají souběžně s přípravou vyhlášení národní přírodní památky Hadce u Želivky.

Ohrožené druhy dřevin

① Ing. Karel Kříž

V tomto programu působí ČSOP Vlašim od počátku jako celorepublikový garant. V roce 2008 bylo v rámci programu „Ohrožené druhy dřevin“ realizováno v ČR celkem deset projektů: Výsadba tisů červeného na území LS Rumburk, Výsadba

tisů červeného na území LS Česká Lípa, Ochrana tisů a ostatních ohrožených druhů dřevin v Beskydech, Management původních tisů na území Lesů ČR, Záchrana genofondu jilmu drsnolistého na Novohradsku, Mapování a kultivace vrb v CHKO Litovelské Pomoraví, Inventarizace ohrožených druhů dřevin v okolí lomu Hády, Záchrana genofondu tisů červeného v Lužických horách, Sběry semen, záchranné přesadby, pěstování a výsadby ohrožených dřevin na Liberecku, Mapování výskytu jilmů na území Šluknovského výběžku, Infopanel o jilmech na Šluknovsku.

Krajové odrůdy ovocných dřevin

① Ing. Marek Lempchner

Již tradičně probíhalo mapování krajových odrůd ovocných dřevin na Podblanicku ve spolupráci se členy ČSOP a příznivci naší organizace. V tomto roce jsme se zaměřili především na určení jabloní v Jetřichovickém sadu ČSOP Vlašim pro krajové a staré odrůdy ovocných dřevin. Celkově bylo odebráno 105 vzorků, přičemž většina byla ze sadu. Podařilo se nám najít i několik nových lokalit. S určováním nám velmi výrazně pomohl pan Petr Kumšta z Votic. Z nasbíraných vzorků se nám podařilo určit 13 vzorků. Byly zjištěny tyto odrůdy: Croncelské, Královino, Panenské, Citronové, Bojkovo a Strýmka.

V sadu krajových odrůd proběhly standardní údržbové práce (především sečení trávy po celé ploše sadu). Podařilo se nám ošetřit zbylých 135 starých stromů základním řezem. Většina starých stromů nebyla více než 20 let udržována. V průběhu zimy došlo k poškození řady podnoží zvěří, protože neznámý vandal potřhal ochrany proti okusu zvěří. V jarním období bude proto nutné velkou část stromů vyměnit a zvolit vhodnější typ ochrany (takový, který nebude tak lehké poškodit).

Ovocný strom v zimě sloužící jako zdroj potravy pro drobné ptactvo.

foto: M. Lempochner

Vzorek jablek ze starého stromu ze sadu krajových odrůd v Jetřichovicích.

foto: M. Lempochner

Program Vážky

🕒 RNDr. Aleš Dolný, PhD.

ČSOP Vlašim je celostátním koordinátorem programu „Vážky“. Koordinace v roce 2008 probíhala standardním způsobem, tj. dohledem a hodnocením projektů jednotlivých ZO ČSOP. Po realizaci projektu pak byly následně vypracovány závěrečné odborné posudky. Při řešení vlastních projektů probíhaly konzultace k metodice a byly prováděny determinace na základě zaslaných fotografií. U publikace „Jak to vidí vážky aneb ze života vážek nejen na Jindřichohradecku“ byly provedeny odborné recenze textů a obrázků a korektury před vydáním. V roce 2008 byly mj. realizovány tyto projekty: Vážky na Jeseníku – 2008, Monitoring a ochrana vážek na Valašsku a v CHKO Beskydy, Vážky Českolipska, Průzkum populací vážek v okolí Spáleného Poříčí, Mapování vážek v povodí Brtnice, Sledování vážek na Vrbensku, Mapování vážek Frýdlantska a Hrádecka, Mapování výskytu vážek na mokřadních lokalitách v okrese Vsetín či Výzkum vážek na Olomoucku 2008.

ZO ČSOP Vlašim ve spolupráci se Správou CHKO Český les uspořádala XI. celostátní seminář odonatologů v Českém lese. Seminář odonatologů České republiky se uskutečnil ve dnech 19. 6. – 21. 6. 2008 v CHKO Český les. Na pořádání semináře se organizačně spolupodíleli Mgr. P. Cehláriková

Sympetrum depressiusculum, vážka rumělková.

foto: A. Dolný & D. Bárta

ze Správy CHKO Český les, Dr. M. Honců z VMG v České Lípě, Mgr. M. Waldhauser ze Správy CHKO Lužické hory, O. Roztočil z ČSOP Aron v České Lípě. Semináře se zúčastnilo 17 odonatologů. Při terénních exkurzích byla pozornost zaměřena především na severní tachovskou část Českého lesa, kde jsou ve větší míře zastoupeny vhodné biotopy. V oblasti Českého lesa bylo zjištěno 36 druhů vážek na 23 lokalitách. Na zkoumaných lokalitách se podařilo zjistit výskyt řady vzácných druhů, zejména *Somatochlora arctica*, *Orthetrum brunneum*, *Leucorrhinia rubicunda*. K dalším pozoruhodným druhům patří: *Coenagrion hastulatum*, *Gomphus vulgatissimus*, *Lestes dryas*, *Leucorrhinia dubia*, *Cordulegaster boltonii*, *Ophiogomphus cecilia*, *Onychogomphus forcipatus*. Referáty přednesené na semináři a další poznatky byly publikovány v monotematickém sborníku Vážky 2008 (Sborník referátů XI. celostátního semináře odonatologů v Českém lese).

V roce 2008 byl také dokončen výstup z grantu podpořeného v rámci programu vědy a výzkumu MŽP v podobě vydání knihy Vážky České republiky (viz kapitola Publikační činnost).

Účastníci terénní exkurze v rámci XI. Semináře ČSOP pro odonatologů Český les 2008 (dole zleva: O. Roztočil, R. Šrubař, K. Dolná, B. Mocek, V. a Š. Waldhauserovi; nahoře zleva: D. Šrubař, P. Peřínková, P. Cehláriková, M. Ročkárová, F. Harabiš, I. Rus, M. Waldhauser).

foto: A. Dolný

Coenagrion scitulum, šidélko huňaté.

foto: A. Dolný & D. Bárta

Mapa nejvýznamnějších odonatologických nálezů roku 2008.

autoři: M. Waldhauser, D. Bárta & A. Dolný

Ohrožené a chráněné ryby a mihulovci

① Prof. RNDr. Lubomír Hanel, CSc.

Program Ohrožené a chráněné ryby a mihulovci byl plněn v roce 2008 v několika oblastech. Faunistické ichtyologické průzkumy toků na jižní Moravě přinesly zajímavý nález, neboť v roce 2008 byl brněnskými ichtyology potvrzen v Dyji u Břeclavi nový druh ryby pro území České republiky, a to hlaváč černoústý (*Neogobius melanocephalus*), který patří do čeledi hlaváčovitých (Gobiidae).

Již tradičně bylo prováděno sledování stavu populace mihule ukrajinské (*Eudontomyzon mariae*) v Račím potoce ve Velkých Losinách. Elektrolov byl prováděn tentokrát ve dvou termínech, a to v dubnu (nalezeno 10 larev) a červnu (nalezeno 24 larev). Velikostní skladba odlovených larev signalizovala, že v uplynulých dvou letech zřejmě nedošlo k výtěru, což výrazně snižuje stabilitu populace. Početnost mihule ukrajinské v Račím potoce je za celou dobu sledování lokality (od roku 1995) trvale nízká. Byly vyhodnoceny revitalizační zásahy a úpravy koryta provedené v letech 2003 – 2006. Výzkumy v roce 2008 ukázaly, že revitalizovanou část toku nad úsekem se stávajícím výskytem larev mihule zatím neosídlily. Proto byly navrženy další postupy managementu a realizace „záchranného programu“ s následujícími základními opatřeními a postupy, které by se měly stát i součástí plánu péče přechodně chráněné plochy „Račinka“.

V rámci programu bylo provedeno shrnutí a vyhodnocení veškerých aktivit týkajících se introdukcí ryb na území České republiky. Je možno konstatovat, že introdukce nepůvodních forem a druhů ryb představuje téměř vždy závažná rizika ohrožení nejen pro původní druhy ryb včetně jejich genetických charakteristik, ale i pro další složky vodní bioty. Pozornost byla věnována i hodnocení migrační průchodnosti pro ryby v tocích Moravy a Dyje s ohledem na efekt zprůchodňování migračních bariér.

Odlov mihulí na Račím potoce.

foto: L. Hanel

Úlovek larev mihule ukrajinské (*Eudontomyzon mariae*) z Račího potoka.

foto: L. Hanel

Úpravy koryta na Račím potoce.

foto: L. Hanel

Příklady publikací: Hanel L., Plíštil J. 2008: Druhové bohatství evropské ichtyofauny. XI. Česká ichtyologická konference. Sborník referátů konference s mezinárodní účastí, 3. a 4. prosince 2008, Brno, 77 – 82. Krojerová-Prokešová J., Barančeková M., Šímová P., Šálek M., Anděra M., Bejček V., Hanák V., Hanel L., Lusk S., Mikátová B., Moravec J., Šťastný K., Zima J. 2008: Species richness of vertebrates in the Czech Republic. *Folia Zool.*, 2008, 57(4): 452–464. Lusk S., Hanel L., Křesina J. 2008: Je zánik populace mihule ukrajinské (*Eudontomyzon mariae*) v Račím potoce neodvratný? Biodiverzita ichtyofauny ČR, VII. Lusk S., Lusková V., Hanel L. 2008: Nepůvodní druhy v ichtyofauně České republiky. Biodiverzita ichtyofauny ČR, VII.

Ochrana obojživelníků při jarním tahu přes komunikace

Mgr. D. Mročková, L. Šafránková, Ing. Z. Pokorná, PhD.

ČSOP Vlašim každoročně zajišťuje ochranu obojživelníků při jejich jarní migraci na několika lokalitách v regionu středních Čech. Jedná se o lokality, kde podle pozorování z minulých let je tah žab vždy velmi silný. V roce 2008 byly zábrany postaveny na sedmi lokalitách a jejich celková délka činila 2 600 m.

Před vlastní výstavbou mobilních zábran, tj. od konce března, nejprve probíhal monitoring lokalit, kde se s výstavbou zábran počítalo. Monitorovaly se první známky tahu obojživelníků a jejich vstup na vozovku. V době zesílení tahu pak byly přes tyto komunikace postaveny mobilní síťové zábrany, které usměrňovaly postup obojživelníků a vylučovaly v podstatě šíři jejich tahové cesty vstup na vozovku. Migrující zvířata totiž narazila na síťovou překážku, byla odkloněna ze směru svého tahu a zachycena ve sběrných nádobách. Odtud byla pravidelně každé ráno vybírána a přemísťována do nedalekých vodních nádrží, kam směřoval jejich tah. V době hlavního tahu byly nádoby kontrolovány 2× denně, ve zbylém období 1× denně.

V roce 2008 byly zábrany instalovány v době od 17. 3. do 3. 4. 2008, tj. v době vstupu prvních migrujících jedinců na silnici. Po 1. 5. 2008 tah na většině sledovaných místech ustal a zábrany byly sklizeny.

Pomocí síťových zábran umístěných na tahových cestách obojživelníků se v roce 2008 podařilo zachytit a přemístit 7 045 jedinců, z toho 6 921 ropuch obecných. Výsledné počty a zaznamenané další migrující druhy obojživelníků znázorňuje tab. č. 3.

Hlavním migrujícím druhem stále zůstává ropucha obecná (*Bufo bufo*), z dalších druhů obojživelníků byl zastoupen pouze skokan hnědý (*Rana temporaria*), dále pak čolek rodu *Triturus* (blíže neučeno). Ostatní druhy obojživelníků v letošním roce při migraci přítomny nebyly. V jedné z odchytných nádob na lokalitě Horka nad Sázavou byly odchyteny 2 ještěrky obecné.

Celkový počet přemístěných obojživelníků je v roce 2008 o více než 2 500 jedinců vyšší než v roce 2007. Na některých lokalitách je až o polovinu vyšší (Kačina u Kutné Hory – zvýšení počtu migrujících ropuch z 515 v roce 2007 na 1 989 ropuch v roce 2008). Srovnání přenesených jedinců všech migrujících druhů od roku 2004 uvádí tab. č. 4 (Pozn.: Do roku 2004 jsou sledovány jen počty ropuch obecných, přesné počty souběžně migrujících druhů nebyly evidovány).

Na instalaci zábran se podílí studenti SZeŠ Kostelec nad Orlicí.

foto: D. Mročková

Výběr obojživelníků z odchytných nádob.

foto: D. Mročková

Tabulka č. 3: Druhy a počty migrujících obojživelníků na řešených lokalitách.

lokality	celkem/ lokality	ropucha obecná	skokan hnědý	čolek	ještěrka obecná
Trhový Štěpánov	2 150	2 147	-	3	-
Šternov	-	-	-	-	-
Horka n. Sázavou	636	633	-	1	2
Kačina u K. H.	1 989	1.985	4	-	-
Tehov u Říčan	208	208	-	-	-
Propast	653	539	114	-	-
Hruškov	469	469	-	-	-
celkem	6 105	6 921	118	4	2

Tabulka č. 4: Počet všech transferovaných jedinců od r. 2004.

lokality	počty odchycených ropuch (ex)					
	2004	2005	2006	2007	2008	celkem
Trhový Štěpánov	1 502	2 012	1 166	1 043	2 150	7 873
Šternov	1 456	1 599	1 804	1 565	940	7 364
Horka n Sázavou	1 021	1 137	558	467	636	3 819
Kačina u K H	2 398	2 254	73	515	1 989	7 229
Tehov u Říčan	393	738	336	330	208	2 005
Propast	nesledováno	nesledováno	nesledováno	260	653	913
Hruškov	nesledováno	nesledováno	nesledováno	350	469	819
Sluštice u Říčan	45	nesledováno	nesledováno	nesledováno	nesledováno	45
celkem	6 815	7 740	3 937	4 530	7 045	30 067

Ptáci zemědělské krajiny

Ing. Zuzana Pokorná, PhD.

Cílem projektu „Mapování hnízdního výskytu čejky chocholaté a koroptve polní na Benešovsku a jejich ochrana“ bylo zmapovat hnízdní rozšíření čejky chocholaté a koroptve polní a zrealizovat praktická opatření na jejich ochranu. V případě čejek chocholatých šlo hlavně o ochranu jejich hnízd před zničením zemědělskými stroji během jarních polních prací, v případě koroptví polních pak o vytvoření tří zastřešených zásypů pro zimní přikrmování. Projekt navázal na projekty ČSOP Vlašim „Sledování ptáků zemědělské krajiny na Divišovsku“ realizované v roce 2006 a 2007.

Zájmové území pro čejku chocholátou bylo vymezeno obcemi Vlašim, Lhota Veselka, Postupice, Pozov, Budkov, Okrouhlice, Teplýšovice, Křešice, Divišov, Slověnice a Ctiboř. Hnízdění čejek bylo zjišťováno procházením vhodných biotopů (pole a vlhčí louky v okolí rybníků) v hnízdním období a pozorováním tokajících párů a samic sedících na vejcích. Pokud během mapování bylo zjištěno, že hnízdo je v přímém ohrožení polními pracemi (předsetová úprava půdy, setí jařin apod.), bylo kontaktováno zemědělské družstvo hospodařící na dané lokalitě a byl dohodnut takový postup, aby bylo hnízdo ochráněno. Většinou se jednalo o vyznačení hnízda viditelnými kolíky a po-

nechání takto označeného místa bez zásahu. Po skončení polních prací byly kolíky označující hnízdo odstraněny. Hnízdní výskyt koroptve polní byl zjišťován na území vymezeném obcemi Domašín, Radošovice, Bílkovice, Slověnice, Bykovic, Bořeňovice, Třebešice a Litichovice. Hnízdící páry koroptví byly zjišťovány procházením vhodných biotopů v hnízdním období a posloucháním hlasových projevů samců.

Celkem bylo zaznamenáno hnízdění 35 párů čejek chocholatých (tab. č. 5). Nejvíce hnízdních lokalit se nacházelo v ozimce, dále na čerstvě osetých polích a v řídkém porostu řepky. Překvapivě pouze jedna hnízdní lokalita se nacházela na oranicích. U tří hnízd (tab. č. 5) byla ve spolupráci s hospodáři (DZS Struhařov a.s. a ZD vlastníků Radošovice) zajištěna ochrana před zničením zemědělskými stroji. Všechna tato tři hnízdění byla úspěšná. K úspěšnému vyhníždění došlo i u hnízda v blízkosti hnojště u Moravska, takže celkem byla ve sledovaném území zaznamenána čtyři úspěšná hnízdění. Koroptví polních bylo v hnízdním období zjištěno 8 párů (tab. č. 5). Nejčastěji byly zjištěny v ruderalních porostech nebo na neposečených okrajích polních cest a silnic. Vzhledem ke skrytému způsobu života těchto ptáků však mohl být celkový počet hnízdících párů v zájmovém území vyšší.

Pro zimní přikrmování koroptví byly vyrobeny tři zastřešené zásypy, které byly umístěny na lokality, kde byly koroptve opakovaně zjištěny jak během hnízdního období, tak i během

Tabulka č. 5: Hnízdní lokality, biotopy a počty zjištěných jedinců u čejky chocholaté a koroptve polní na Benešovsku v roce 2008.

druh	lokality	počet jedinců / párů		úspěšnost hnízdění	prostředí / zemědělská kultura
		na začátku hnízdní sezóny	na konci hnízdní sezóny		
čejka chocholátá	Bořeňovice **	1 pár	1 pár	nezjišťována	ozim
	Divišov	4 páry	4 páry	nezjišťována	čerstvě oseté pole
	Dobříčkov **	2 páry	0 párů	pravděpodobně predace	ozim
	Domašín	4 páry	0 párů	neúspěšné	oranice
	Jezero - Struhařov **	2 páry	2 páry	nezjišťována	ozim
	Jezero - Velký rybník	3 páry	3 páry	nezjišťována	čerstvě oseté pole
	Křemení **	1 pár	1 pár	nezjišťována	ozim
	Litichovice	3 páry	3 páry	nezjišťována	čerstvě oseté pole
	Moravsko - hnojiště	1 pár	1 pár	1× vyvedená mláďata	čerstvě oseté pole
	Radošovice - hnojiště*	3 páry	3 páry	3× vyvedená mláďata	řepka
	Radošovice - letiště **	4 páry	0 párů	pravděpodobně predace	řepka
	Smikov	4 páry	4 páry	nezjišťována	ozim
	Struhařov **	1 pár	1 pár	nezjišťována	ozim
	Teplýšovice	2 páry	2 páry	nezjišťována	ozim
koroptev polní	Domašín	1 pár		nezjišťována	travnatý okraj pole
	Křemení	1 pár		nezjišťována	travnatý okraj cesty
	Litichovice	1 pár		nezjišťována	ruderalní porost
	Moravsko - hnojiště	1 pár		nezjišťována	ruderalní porost
	Radošovice - bývalá skládka	1 pár		nezjišťována	ruderalní porost
	Radošovice - letiště	1 pár		nezjišťována	travnatý okraj pole

* u těchto hnízd byla zajišťována ochrana před zničením zemědělskými stroji

** u těchto hníz bylo pouze zkontrolováno, zda se nenacházejí v kolejových meziřádcích

zimy. Krmivo (směs obilné zady a řepky) jim bylo pravidelně doplňováno v průběhu celé zimy.

Přínosem tohoto projektu je, kromě zmapování hnízdního výskytu obou druhů, přímá ochrana čejky chocholaté (ochrana hnízd) a koroptve polní (zimní příkrmování). Přínosem je i navázání a udržování spolupráce se zemědělskými druhy hospodářskými v zájmovém území.

Hnízdo čejky chocholaté.

foto: Z. Pokorná

ZÁCHRANNÁ STANICE PRO ŽIVOČICHY

Mgr. Šárka Tlustá, Lenka Šafránková, Ing. Zuzana Pokorná, PhD., Mgr. Daniela Mročková

Záchranná stanice pro živočichy byla ČSOP Vlašim založena v roce 1994. Od svého vzniku je členem Národní sítě stanic, v jejímž rámci zajišťuje péči o zraněné a jinak postižené volně žijící živočichy na území obcí s rozšířenou působností Benešov, Čáslav, Humpolec, Kutná Hora, Pacov, Pelhřimov, Říčany a Vlašim. Posláním záchranné stanice je péče o zraněné a jinak postižené volně žijící živočichy s cílem jejich vyléčení a navrátní zpět do přírody.

S péčí o živočichy pomáhá stanici 12 odběrných míst, která zajišťují rychlé převzetí a ošetření zraněných živočichů. Veterinární péči zajišťuje MVDr. Jiří Hostek. Dále stanice spolupracuje s veterinární klinikou Vetmedica MVDr. Mašínových v Uhlířských Janovicích a s MVDr. Březinovou z Řimovic.

Péče o živočichy v roce 2008

V roce 2008 bylo do záchranné stanice přijato 553 živočichů (tab. č. 6), což je o 83 živočichů více než v roce 2007. Stále tedy pokračuje trend každoročně se zvyšujícího počtu přijatých živočichů. Vyléčit a vypustit zpět do přírody se k 31. 12. 2008 podařilo 236 živočichů, dalších 94 živočichů zůstává ještě v péči stanice a bude vypuštěno po jejich úplném vyléčení (graf č. 2). Jedná se zejména o nevyspělá mláďata ježků, která budou zpět do přírody vypuštěna až v jarních měsících roku 2009.

Polovinu přijatých živočichů tvořili ptáci, z nichž nejčastěji byly přijímány poštolky (20%), dále pak kosi (15%), káně lesní (7%) a jiříčky (6%). Druhou nejpočetnější (47%) skupinou živočichů byli savci, z nichž nejčastěji byli přijímáni ježci (63%), netopýři (18%), srnci (6%) a veverky (4%). Plazi a obojživelníci tvořili pouze malou část (4%) pacientů.

Téměř polovinu (44%) pacientů tvořila mláďata (nevezletná, vysílená, předčasně vylétlá nebo osířelá) (graf č. 3). Druhým nejčastějším (31%) důvodem bylo zranění živočichů. Stále alarmujícím je vysoký podíl ptáků popálených elektrovodou (17% ze zraněných živočichů). Úspěšnost léčení tohoto typu zranění je bohužel téměř nulová.

Mapa č. 2: Územní působnost Záchranné stanice pro živočichy.

V roce 2008 jsme pečovali také o dvě mláďata tchoře tmavého.

Foto: Z. Pokorná

Mláďata kosa černého.

Foto: Z. Pokorná

Více než polovinu z přijatých živočichů se daří vypustit zpět do přírody.

Foto: Z. Pokorná

Tabulka č. 6: Přehled přijatých živočichů v roce 2008.

Druh zvířete	Počet přijatých jedinců	Vypuštěno zpět do přírody	Uhynulo / bylo utraceno	Zůstává jako trvalý handicap	Předáno jiné stanici či organizaci	Zůstává v léčení
Obojživelníci						
Čolek horský	17	17	0	0	0	0
Čolek obecný	1	1	0	0	0	0
Plazi						
Ještěrka obecná	2	0	1	0	0	1
Užovka hladká	1	1	0	0	0	0
Ptáci						
Bažant obecný	6	6	0	0	0	0
Brhlík lesní	1	1	0	0	0	0
Budníček lesní	1	0	1	0	0	0
Budníček menší	3	0	3	0	0	0
Čáp černý	1	0	1	0	0	0
Čížek lesní	3	0	3	0	0	0
Dlask tlustozobý	2	0	2	0	0	0
Drozd zpěvný	2	1	1	0	0	0
Holub domácí	9	4	1	1	0	3
Holub hřivnáč	3	1	2	0	0	0
Hrdlička zahradní	8	4	2	1	0	1
Hýl obecný	1	0	0	1	0	0
Jestřáb lesní	1	1	0	0	0	0
Jiříčka obecná	16	8	8	0	0	0
Kachna domácí	1	0	0	0	1	0
Kalous ušatý	7	3	3	0	0	1
Káně lesní	20	3	16	0	0	1
Kavka obecná	1	0	1	0	0	0
Konipas horský	1	0	1	0	0	0
Konopka obecná	1	0	1	0	0	0
Korela chocholatá	1	0	0	0	0	1
Kos černý	41	26	14	0	0	1
Krahujec obecný	2	1	1	0	0	0
Králíček obecný	1	0	0	0	1	0
Labuť velká	6	6	0	0	0	0
Ledňáček říční	2	0	2	0	0	0
Lyska černá	1	0	0	1	0	0
Pěnice pokřovní	1	0	1	0	0	0
Pěnkava obecná	2	1	1	0	0	0
Poštolka obecná	54	23	28	2	0	1
Puštík obecný	8	4	3	0	0	1
Racek chechtavý	1	0	0	1	0	0
Rehek domácí	10	6	4	0	0	0
Rehek zahradní	2	1	1	0	0	0
Rorýs obecný	9	4	5	0	0	0
Sojka obecná	3	0	3	0	0	0
Straka obecná	1	0	0	0	0	1

Druh zvířete	Počet přijatých jedinců	Vypuštěno zpět do přírody	Uhynulo / bylo utraceno	Zůstává jako trvalý handicap	Předáno jiné stanici či organizaci	Zůstává v léčbě
Ptáci						
Strakapoud velký	5	2	3	0	0	0
Strnad obecný	1	0	1	0	0	0
Střízlík obecný	1	1	0	0	0	0
Sýkora koňadra	4	4	0	0	0	0
Sýkora modřínka	1	1	0	0	0	0
Špaček obecný	2	2	0	0	0	0
Ťuhýk obecný	2	1	1	0	0	0
Ťuhýk šedý	1	1	0	0	0	0
Vlaštovka obecná	3	0	3	0	0	0
Vrabc domácí	7	1	6	0	0	0
Vrabc polní	1	0	1	0	0	0
Výr velký	2	0	2	0	0	0
Zvonek zelený	6	2	4	0	0	0
Zvonohlík zahradní	1	0	1	0	0	0
Žluna zelená	4	0	4	0	0	0
Savci						
Daněk evropský	1	0	1	0	0	0
Fretka tchořovitá	2	0	0	0	1	1
Ježek východní	14	1	1	0	0	12
Ježek západní	149	47	34	0	0	68
Křeček polní	1	0	1	0	0	0
Kuna lesní	1	0	1	0	0	0
Kuna skalní	1	1	0	0	0	0
Lasice kolčava	1	0	1	0	0	0
Liška obecná	3	0	3	0	0	0
Myš domácí	1	0	0	1	0	0
Netopýr hvízdavý	9	5	4	0	0	0
Netopýr rezavý	34	34	0	0	0	0
Netopýr velkouchý	3	0	3	0	0	0
Nutrie říční	1	0	1	0	0	0
Prase divoké	1	0	1	0	0	0
Srnec obecný	15	0	13	0	2	0
Tchoř tmavý	2	2	0	0	0	0
Veverka obecná	11	3	6	1	0	1
Zajíc polní	8	5	3	0	0	0
Celkem	553	236	209	9	5	94

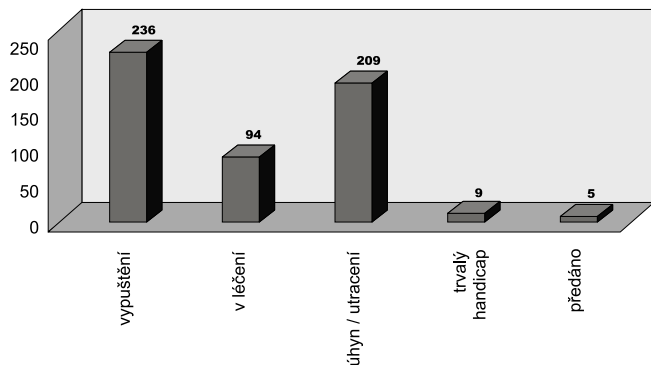
Významnou část (19%) našich pacientů tvořili v roce 2008 zvláště chránění živočichové. Nejpočetnějším zvláště chráněným druhem byli rorýsi. Dalšími vzácnými pacienty byli například ledňáček říční, krahuji obecní nebo čáp černý.

Záchranné přenosy

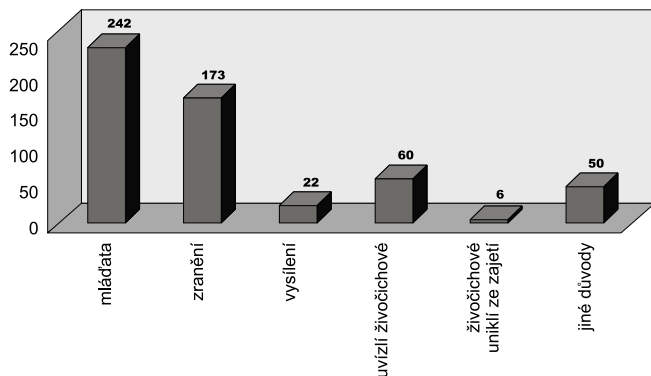
Nedílnou součástí činnosti stanice jsou i záchranné přenosy živočichů z míst, kde jim hrozí bezprostřední nebezpečí. Vedle záchranných přenosů obojživelníků přes komunikace v rámci programu „Ochrana obojživelníků při tahu přes komunikace“ bylo v roce 2008 transferováno 1 600 živočichů.

Nejčastěji se přenosy týkaly škeblů a raků z odbahňovaných nádrží, netopýrů zalétlých do obytných prostor či nalézajících se v pokácených stromech a dále různých druhů živočichů uvízlých v jímkách, šachtách, komínech a jiných technických nástrahách nalézajících se v okolí lidských sídlišť. Několikrát byli také pracovníci stanice požádáni o odchyt hada ze zahrady z obavy, že se jedná o zmiji obecnou. V naprosté většině případů se však ukázalo, že obyvatelem zahrady byla užovka hladká nebo užovka obojková. Po tomto zjištění většinou majitelé zahrady souhlasili s ponecháním užovky na zahradě.

Graf č. 2: Výsledky péče o živočichy v roce 2008 (počty jedinců).

Graf č. 3: Důvody příjmu živočichů v roce 2008 (počty jedinců).

Sbírka Zvíře v nouzi

Zvíře v nouzi je celostátní sbírka ČSOP, jejímž účelem je pomoci financovat záchranné stanice sdružené v Národní síti stanic. Prostřednictvím této sbírky mohou zájemci podpořit vybranou stanici odesláním finančního daru nebo dárcovské SMS. V roce 2008 obdržela naše záchranná stanice přes 3 000 dárcovských SMS a 106 952 Kč od drobných dárců. Všem dárcům velmi děkujeme.

Ledňáček říční se zafixovaným zlomeným křídlem.

foto: Z. Pokorná

**ZVÍŘE
v nouzi**
český svaz ochrany přírody

Otevřeno
Pomocí jako součást
vašeho života.
dms
Dárcovská
SMS
Forum dárců

Prosíme, podpořte Stanici pro handicapované živočichy ve Vlašimi! Pošlete svůj dar na účet

č. 33 55 33 22 / 0800,

var. symbol 0209, u ČS, a. s.

nebo pošlete dárcovskou SMS ve tvaru

DMS ZVIREVNOUZI VLASIM

na číslo **87777.**

(účtování DMS: 30 Kč, příjemce Vaší pomoci obdrží 27 Kč)

Více o sbírce Zvíře v nouzi na

www.zvirevnuuzi.cz

NADACE
ČESKÉ SPORITELNY

Jedna z užovek hladkých, která byla lidmi mylně považována za zmiji obecnou.

foto: Z. Pokorná

Adopce zvířat

Některí přijatí živočichové jsou bohužel tak vážně zranění, že již nemohou být vypuštěni zpět do přírody. Jedná se zejména o ptáky popálené elektrickým vedením a živočichy zraněné automobilovou dopravou. Zpět do přírody většinou nemohou být vypuštěna ani mláďata, která byla protizákonně vybrána z hnízd a odchována v lidské péči. Tito trvale handicapovaní živočichové zůstávají v záchrané stanici natrvalo a napomáhají při environmentálním vzdělávání, výchově a osvětě veřejnosti. Od roku 2006 je možné některého z těchto živočichů adoptovat a podpořit stanici.

Adopce trvale handicapovaných živočichů funguje obdobně jako např. v některých zoologických zahradách. Dárce hradí adoptovanému zvířeti náklady na roční krmení a veterinární péči, za což od stanice obdrží certifikát s fotografií adoptovaného zvířete, volnou roční vstupenku a propagační materiály. Jeho jméno je také umístěno s poděkováním na cedulce vyvěšené na voliére adoptovaného zvířete. V roce 2008 byli adoptováni všichni trvale handicapovaní živočichové umístění v expozičních prostorech naší stanice, přičemž mnoho z nich bylo adoptováno již poněkolkáté stejným dárce.

Jedním z trvale handicapovaných živočichů je kuna skalní Terezka.

foto: J. Motyčka

Výchovná a osvětová činnost v roce 2008

Záchraná stanice se osvětě věnuje od začátku svého působení. Činnost stanice je propojena s činností střediska environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty ČSOP Vlašim.

Expoziční část, kde je umístěno 30 trvale handicapovaných živočichů, je pro veřejnost otevřena v průběhu celého roku a pravidelně se zde konají exkurze pro školy, zájmové organizace a veřejnost. Mimo tyto exkurze pořádáme průběžně i různé osvětové akce pro širokou veřejnost. V roce 2008 to byly tyto akce: Výroba ptačích budek, Den Země, Den otevřených dveří, Výroba ptačích krmítek a Povídání o jezcích. Nedílnou součástí výchovné a osvětové činnosti je také prezentace její činnosti v médiích.

Spolupráce se školami a dobrovolníky

Záchraná stanice již čtvrtým rokem nabízí studentům středních a vysokých škol výkon povinné praxe. V roce 2008 ve stanici realizovalo svou praxi 29 studentů. Některé z těchto studentů péče o zraněné a jinak postižené živočichy zaujme natolik, že se k nám navracejí i v dalších letech, tentokrát již jako dobrovolníci. V roce 2008 navštěvovalo stanici 9 dobrovolníků.

Bez dobrovolníků a praktikantů si už naši činnost nedovedeme představit.

foto: Z. Pokorná
a J. Pokorný

Změny v roce 2008

Rok 2008 byl pro záchrannou stanici ve znamení personálních změn. Po několika letech spolupráce ukončila pracovní poměr Mgr. Daniela Mročková a na její místo nastoupila Mgr. Šárka Tlustá, která se zároveň stala novou vedoucí.

V roce 2008 jsme se soustředili především na dokončení projektu na rekonstrukci stávající a výstavbu nové stanice, která by se měla nacházet několik kilometrů od Vlašimi. Pokud s projektem uspějeme, dojde k přesunu celé příjmové, léčebné a rehabilitační části mimo město a ve Vlašimi zůstane pouze expoziční část s trvale handicapovanými živočichy. K tomuto kroku nás nutí především přísné veterinárně-hygienické před-

pisí a také potřeba většího prostoru, neboť vlivem neustále se zvyšujícímu počtu přijímaných živočichů přestává být stávající kapacita stanice dostačující.

Naše vybavení bylo i v roce 2008 vylepšeno zakoupením několika odchytových pomůcek. Dále bylo zakoupeno několik nových klecí a přepravek pro transport živočichů. Rozšířili jsme také krmivovou základnu o specializovaná krmiva pro mláďata semenožravých a hmyzožravých druhů ptáků.

V roce 2008 byla ukončena činnost Záchraného centra CITES.

SPOLUPRÁCE SE STÁTNÍ SPRÁVOU, POSUDKOVÁ ČINNOST

① Ing. Karel Kříž, Jakub Hromas, DiS., Ing. Mgr. Martin Klaudys

V rámci finančních prostředků z tzv. Norských fondů EU byla ve spolupráci s Českou společností pro právo na životní prostředí zpracována analýza dvanácti let naší účasti ve správních řízeních a spolu s metodikou vydána ve dvou publikacích: „Účast českého svazu ochránců přírody ve správních řízeních na okrese Benešov v letech 1996 – 2007“ a „Účast veřejnosti na rozhodování ve věcech ochrany přírody a krajiny“.

Stejně jako v předchozích letech se ČSOP na okrese Benešov účastnil správních řízení, při nichž byly dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny. Nejvyšší účast v rámci správních řízení byla tradičně u kácení mimolesní zeleně. V mnoha případech se jednalo o důvody opodstatnělé, ale již tradičně se objevovaly případy, kde odůvodnění pro povolení ke kácení bylo jen padání listů či přítomnost suchých větví na stromě, což jsou u zdravých stromů neopodstatnělé nebo řešitelné problémy. Ostatní řízení se týkala územního plánování a stavebních řízení, kdy jsme upřednostňovali šetrné umístění objektů do krajiny s ohledem na jejich velikost a barevné provedení. Další řízení se týkala vyjadřování k liniovým stavbám, kdy bylo prosazováno jejich šetrné umístění především k volně rostoucí zeleni.

Ve volné krajině jsme se zaměřili na revidování starých stavebních povolení na dobu určitou, především pak u reklamních

zařízení. Postupně byly vytipovány stavby s prošlým stavebním povolením, jako např. obří reklamní poutač Mattoni u dálnice D1, a podán podnět na stavební úřad k jejich odstranění. Všechny případy se v současnosti řeší.

ČSOP se na okrese Benešov účastnil v roce 2008 těchto správních řízení:

- kácení mimolesní zeleně – 295 případů
- stavební řízení – 42 případů
- územní plánování – 67 případů
- liniové stavby – 53 případů
- ostatní – 93 případů

Opět i letos jsme se se státními orgány, které ve věci rozhodovaly, shodli v 95% případů. U kauz, kde jsme se proti jejich rozhodnutí odvolali, byla naše úspěšnost 80%.

Mimo správní řízení naše organizace prováděla a vypracovávala biologická hodnocení, posudky na mimolesní zeleň, přírodovědné průzkumy a posuzovala lokality soustavy Natura 2000. Celkem bylo zpracováno 15 odborných posudků.

ENVIRONMENTÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ, VÝCHOVA A OSVĚTA (EVVO)

Podblanické ekocentrum ČSOP Vlašim v roce 2008 působilo jako jedno ze čtyř krajských středisek EVVO. Mezi povinnostmi krajského střediska EVVO patřila zejména metodická pomoc začínajícím střediskům ekologické výchovy, školám, poradenství občanům, pracovníkům státní správy, samosprávy a podniků, šíření informací o životním prostředí, ochraně přírody a krajiny a udržitelném rozvoji. Působností našeho krajského střediska EVVO byla správní území těchto obcí s rozšířenou působností: Říčany, Benešov, Čáslav, Kutná Hora, Vlašim.

Jako účastníci rámcové smlouvy se Středočeským krajem a dalšími třemi partnery jsme se účastnili výběrových řízení na několik veřejných zakázek na realizaci EVVO. Ve spolupráci s dalšími organizacemi (Ekodomov Kutná Hora, Chraštické ekocentrum Zelená pumpa, ČSOP Benešov, Ekocentrum Kavyl ve Svatém Janu pod Skalou) z našeho i sousedního regionu jsme realizovali tyto zakázky:

- vydání a distribuci sborníku programů, seminářů a kurzů EVVO, které nabízejí středočeská střediska EV školám,
- tématické dny (Kompostovací den v Sedlčanech, Den bez aut v Příbrami, Dny stromů a Den pro Fair Trade v Březnici),
- tvorbu a ověření výukového programu pro 2. stupeň základních škol,
- realizace putovní výstavy o odpadech,
- akreditovaný kurz pro učitele

V rámci dalších zakázek jsme sami realizovali ve Vlašimi některé z aktivit popsané v dalším textu.

ČSOP Vlašim je od roku 2000 členem Sítě středisek ekologické výchovy Pavučina. Členství v tomto sdružení nám umožňuje především setkávání a výměnu zkušeností s ostatními středisky EVVO, spolupráci na společných projektech, metodickou pomoc a vzdělávání pracovníků střediska. Kateřina Červenková je členkou výboru Sdružení. V roce 2008 jsme se zapojili do projektů M.R.K.E.V., Mrkvička, výukové programy o lese a Národní síť středisek EVVO (společný program SSEV Pavučina a ČSOP). Využili jsme možnosti konzultace inovovaného výukového programu Glóbus, pracovníci střediska se též zúčastnili konference SSEV Pavučina, veletrhu výukových programů a dvou valných hromad.

ČSOP Vlašim je též dlouholetým členem Sítě ekologických poraden STEP. Náš ekoporadce Jan Urban je členem jejího výkonného výboru. V roce 2008 jsme se podíleli na dvou větších celorepublikových projektech STEP – na zajištění vybraných úkolů environmentálního poradenství v rámci zakázky STEP od Ministerstva životního prostředí či v projektu STEP Poradenství pro udržitelnou spotřebu. Působíme také jako partneři v projektu STEP „Poradenství – metody, příklady, certifikace“ předkládaném Státnímu fondu životního prostředí.

Ani v roce 2008 jsme se neobešli bez tradičního plánovacího výjezdu na konci školního roku. Zde se hodnotí úspěchy i neúspěchy, plánuje programová nabídka na další školní rok a rozdělují úkoly. Tentokrát výjezd probíral v duchu dobrodružné výpravy strojem času.

foto: P. Macháčková

MAPA SÍTĚ KRAJSKÝCH STŘEDISEK EVVO VE STŘEDOČESKÉM KRAJI

Mapa č. 3: V roce 2008 bylo Podblanické ekocentrum ČSOP Vlašim jedním ze čtyř krajských středisek EVVO.

autor mapy: R. Samek

Středočeský kraj

Pavučina
Sdružení středisek ekologické výchovy

SPOLUPRÁCE SE ŠKOLAMI

Ekologické výukové programy pro školy

Mgr. Lenka Suchanová

ČSOP Vlašim nabízí školám ekologické výukové programy již desátým rokem. Jejich cílem je vést děti prostřednictvím vlastních prožitků, zkušeností a nových informací, podaných hravou formou, k zodpovědnému jednání ve vztahu k přírodě a životnímu prostředí a k zásadám trvale udržitelného rozvoje.

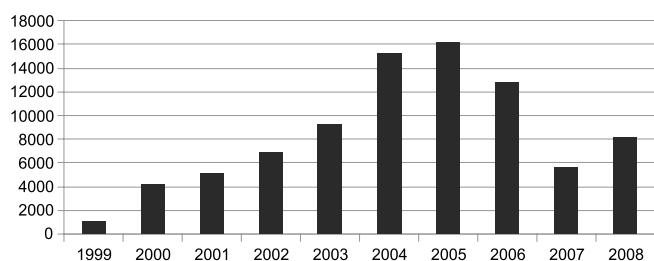
Zájemci o výukové programy z řad škol mohli v roce 2008 vybírat z celkem dvaadvaceti programů. Tři programy byly v nabídce pro školy nové, tři programy prošly oproti předchozím letům výraznými úpravami.

Jednodenní výukové programy

V roce 2008 bylo zrealizováno celkem 134 jednodenních výukových programů a výukou prošlo 2738 žáků a studentů mateřských, základních a středních škol. Došlo tedy k oproti loňskému roku k mírnému nárůstu počtu odučených účastníkůhodin. (Srovnání lze vyčíst v grafu č. 4, kde je znázorněna naše činnost za uplynulých deset let vyjádřená v počtu hodin na jednoho účastníka.) Tento nárůst byl dán zejména přijetím nových lektorů a využíváním zkušených brigádníků pro lektorskou práci. Podobně jako v loňském roce byla z kapacitních důvodů výrazně omezená nabídka pro mateřské školy. I přesto seznaly programy pro MŠ v tomto roce drobný nárůst. Nejvíce středisko environmentálního vzdělávání výchovy a osvěty navštěvovali žáci prvního stupně ZŠ (cca 51%) a druhého stupně ZŠ (cca 23,5%). Programy pro střední školy činily 18,5% odučených účastníkůhodin a mateřské školy 7%. (Podíl jednotlivých stupňů na výuce je znázorněn v grafu č. 5)

Tematicky byly programy pro první stupeň zaměřeny zejména na tematiku odpadů (Cesta za papírem), prožitek přírody (Co se lesu honí hlavou, Ekohrátky v parku), tradice a stará řemesla

Graf č. 4: Realizované výukové programy za posledních deset let.

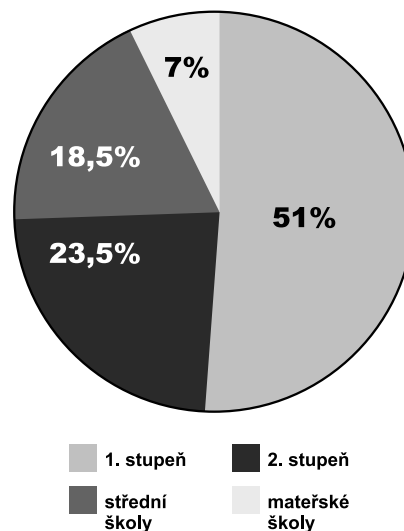

Tabulka č. 7: Počty realizovaných výukových programů v roce 2008.

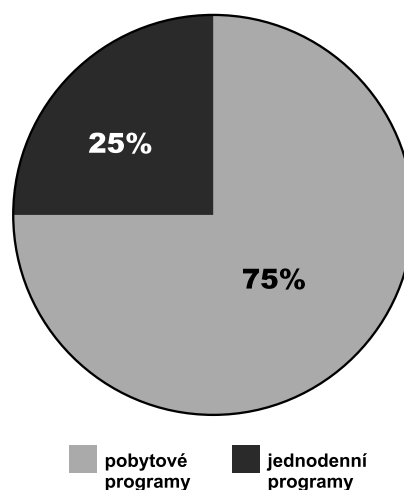
	celkem jednodenní	1. stupeň ZŠ	2. stupeň ZŠ	SŠ	MŠ	celkem pobytové	celkem
počty výukových programů	134	67	32	23	12	4	138
účastníci	2 738	1 326	616	566	230	87	2 825
hodiny	288	144	75	46	23	92	380
účastníkohodiny	6 093	3 095	1 443	1 132	423	2 001	8 094

(Od zrnka k bochníku, Jak krtek ke kalhotkám přišel, Vánoce a Velikonoce) a na seznámení s lokalitou (Podblanické poklady). Programy pro druhý stupeň ZŠ byly zaměřeny zejm. na šetrnou spotřebu (Jak chutná prales, Člověk a zvířata, O vlně

Graf č. 5: Výukové programy navštěvují nejčastěji děti z prvního stupně ZŠ. Navštěvnost tříd druhého stupně ZŠ a středních škol je poměrně vyrovnaná. Omezená zůstává nabídka programů pro MŠ.

Graf č. 6: Oproti loňskému roku došlo k nárůstu podílu pobytových programů téměř na čtvrtinu výukové činnosti střediska EVVO.

a konopí, Hořká chuť čokolády) a na poznávání přírody (Co se skrývá na dně). Programy pro střední školy se věnovaly zejm. problematice šetrné spotřeby (Člověka a zvířata, Zdroje) a globálním tématům (Glóbus, Silný kafe).

Pobytové programy

Od roku 2007 došlo také k nárůstu podílu pobytových programů oproti programům jednodenním (podíl je vyjádřen v grafu č. 6). Zvyšování podílu pobytových programů je jedním z cílů střediska EVVO. Počet a délka pobytových programů jsou ale bohužel limitovány ubytovací kapacitou ekocentra. V roce 2008 proběhly celkem čtyři třídní pobytové programy s názvem Expedice 4P pro žáky druhého stupně ZŠ, kterých se zúčastnilo 87 dětí ze třech škol. V roce 2009 čeká některé zájemce z řad absolventů těchto programů návazné setkání, které dále rozšíří pobytovou činnost střediska.

Za rok 2008 jsme realizovali celkem 138 výukových programů (včetně pobytových), které dohromady trvaly 380 hodin, programů se zúčastnilo 2825 žáků a studentů, celkem bylo odučeno 8094 účastníkohodin.

(V tabulce č. 7 jsou uvedeny všechny souhrnné číselné údaje ke zrealizovaným jednodenním i pobytovým programům.)

Teambuildingová hra v rámci Expedice 4P.

foto: P. Macháčková

V programu Krtek děti z mateřských škol zkoumají, co vše najdou v půdě.

foto: P. Macháčková

V programu Od zrnka k bochníku si každý žák upeče vlastní chlebový bochánek.

foto: P. Macháčková

Studenti středních škol v programu Glóbus simulují provázanost mezinárodního obchodu.

foto: P. Macháčková

Žáci druhého stupně zkoumají, co vše žije na dně řeky Blanice.

foto: P. Macháčková

Ekologická olympiáda studentů středních škol České republiky

Mgr. Lenka Suchanová

Ve dnech 25. – 27. 9. 2008 proběhl ve Vlašimi již třináctý ročník středočeského kola Ekologické olympiády pro studenty středních škol. Soutěž každoročně organizuje Podblanické ekocentrum ČSOP Vlašim ve spolupráci se Správou CHKO Blaník. Do Vlašimi se sjelo třináct tříčlenných družstev středoškolařů z Benešova, Českého Brodu, Dobříše, Kladna, Mělníka, Nymburka, Poděbrad, Příbrami, Rakovníka, Říčana a Vlašimi, aby si změřili své znalosti, vědomosti a dovednosti a v doprovodných programech si předali vlastní zkušenosti z praktické ochrany přírody. Pořádání Ekologické olympiády finančně podpořily Lesy ČR, s. p., MŠMT, Centrum dětí a mládeže ČSOP Praha a Středočeský kraj.

Ústředním tématem letošního ročníku olympiády bylo „Hospodaření v krajině“. Soutěžící prokazovali teoretické i praktické znalosti především z biologie, ekologie a ochrany přírody v testu, poznávačce a ve dvou praktických úlohách. Páteční večer patřil prezentaci celokrajového projektu Gymnázia Karla Čapka v Dobříši s názvem Biologie v praxi. Jana Zmeškalová mladší představila za ČSOP Benešov projekt víkendového setkání studentů se zájmem o ekologii a ve zbytku večera si zájemci vyměnili zkušenosti z vlastních ochranných aktivit. Také pedagogové, kteří studenty doprovázeli, získali nové informace a podněty pro svou práci na semináři odborníků z PRO-BIO ligy o ekologickém zemědělství.

Vítězi středočeského kola se stali studenti z Gymnázia Kladno (Jan Smyčka, Anita Brožková, Jonáš Horáček), druhé místo obsadilo Gymnázium Příbram (Andrea Burianová, Jiří Funda, Karel Paukner) a jako třetí se umístilo družstvo z Gymnázia Mělník (Jan Zíka, Jana Bílá, Pavlína Šourková). Soutěžící, kteří se umístili na prvních třech místech, si kromě pestrých zážitků a radosti z úspěchu odnesli také hodnotnou přírodovědnou literaturu a sponzorské dary PRO-BIO ligy. Vítězné družstvo postupuje do národního kola.

V druhé praktické úloze studenti kosili mokřadní louky v Jinošovském údolí. foto: K. Červenková

Jednou z teoretických částí soutěže bylo poznávání rostlin, nerostů a živočichů na zahradě ekocentra.

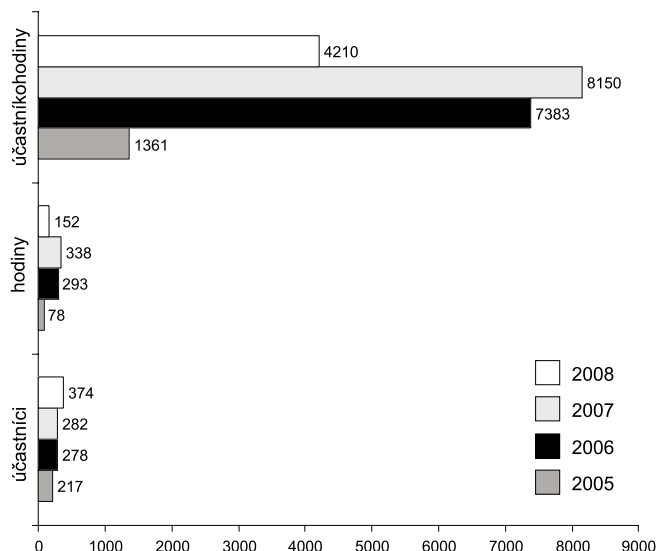
foto: L. Suchanová

umístění	jména soutěžících	škola
1.	Jan Smyčka	Gymnázium Kladno
	Anita Brožková	
	Jonáš Horáček	
2.	Andrea Burianová	Gymnázium Příbram
	Jiří Funda	
	Karel Paukner	
3.	Jan Zíka	Gymnázium Mělník
	Jana Bílá	
	Pavlína Šourková	

Další vzdělávání pedagogických pracovníků

Mgr. Petra Macháčková, DiS.

V roce 2008 jsme uskutečnili celkem 15 seminářů a kurzů pro pedagogy mateřských, základních i středních škol, pedagogy volného času i zájemce z řad rodičů a veřejnosti v celkovém rozsahu 158 hodin výuky. Seminářů se zúčastnilo celkem 374 pedagogů z celého Středočeského kraje, odučeno bylo 4 210 účastníkohodin. Oproti roku 2007 se zvýšil počet účastníků seminářů, počet odučených hodin oproti roků 2006 a 2007 klesl, což bylo způsobeno zejména realizací Specializačního studia pro koordinátory EVVO. Všechny semináře a vzdělávací akce byly akreditovány MŠMT. Semináře proběhly za finanční podpory Středočeského kraje, MŠMT ČR a také společného programu MŠMT a MŽP ČR Národní síť středisek EVVO.

Graf č. 7: V roce 2008 opět vzrostl počet účastníků akcí dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Počet odučených hodin není tak vysoký jako v roce 2006 a 2007, kdy probíhalo 250tíhodinové Specializační studium pro školní koordinátory EVVO. Ve srovnání s rokem 2005, kdy toto studium neprobíhalo, počet odučených hodin narostl dvakrát.

Tab. č. 8: Přehled vzdělávacích akcí pro pedagogy v roce 2008.

č. akce	seminář	datum	lektoři	cílová skupina	účast	hodiny	účastníko- hodiny	finanční podpora
1	Ekologická výchova v MŠ – Setkání Středočeské Mrkvičky	20. 2.	Mgr. Petra Macháčková, DiS. (ZO ČSOP Vlašim), Iva Valtrová, DiS. (CMŠ Studánka)	Pedagogové MŠ.	31	5	155	Středočeský kraj, MŠMT a MŽP v rámci NSSEV
2	Regionální setkání pedagogických pracovníků SEV a dalších aktérů EVVO – Ekologická výchova v ZŠ – Projektové vyučování v environmentální výchově	2. 4.	Mgr. Jitka Kašová	Pedagogové ZŠ a SŠ.	23	6	138	ESF ČR a státní rozpočet ČR
3	Environmentální výchova jako průřezové téma ŠVP – seminář pro celý pedagogický sbor	15. 4.	Mgr. Kateřina Červenková, Mgr. Lenka Suchanová, Mgr. Petra Macháčková, DiS. (ZO ČSOP Vlašim)	Pedagogové ZŠ	23	4	92	Středočeský kraj, MŠMT a MŽP v rámci NSSEV
4	Ekologická výchova v MŠ – Setkání Středočeské Mrkvičky	16. 4.	Mgr. Petra Macháčková, DiS. (ZO ČSOP Vlašim), Iva Valtrová, DiS. (CMŠ Studánka)	Pedagogové MŠ.	19	5	95	Středočeský kraj, MŠMT a MŽP v rámci NSSEV
5	Základní seminář z kurzu Respektovat a být respektován	21. – 22. 4.	PhDr. Jana Nováčková, CSc., PhDr. Dobromila Nevolová (Společnost pro mozkově kompatibilní vzdělávání)	Pedagogové MŠ a ZŠ, pedagogové volného času, rodiče.	27	14	378	

6	Regionální setkání pedagogických pracovníků SEV a dalších aktérů EVVO – Ekologická výchova v ZŠ – Environmentální výchova ve školní praxi	25. – 26. 4.	Mgr. Petra Macháčková, Mgr. Lenka Suchanová (ZO ČSOP Vlašim), Mgr. Lenka Daňková, Václav Broukal (SSEV Pavučina)	Pedagogové MŠ.	17	14	238	ESF ČR a státní rozpočet ČR
7	Seminář z kurzu Respektovat a být respektován – pro pokročilé – pravidla	6. 5.	PhDr. Jana Nováčková, CSc., PhDr. Lucie Dobešová (Společnost pro mozkově kompatibilní vzdělávání)	Pedagogové MŠ a ZŠ, pedagogové volného času, rodiče.	30	6	180	
8	Seminář z kurzu Respektovat a být respektován – pro pokročilé – odměny a tresty	3. – 4. 6.	PhDr. Jana Nováčková, CSc., PhDr. Lucie Dobešová (Společnost pro mozkově kompatibilní vzdělávání)	Pedagogové MŠ a ZŠ, pedagogové volného času, rodiče.	16	8	128	
9	Workshop interaktivních metod v EVVO – Terénní kurz přírodovědy a environmentální výchovy – Nebojme se s dětmi do terénu	6. – 11. 7.	RNDr. Jana Havelková, Mgr. Kateřina Červenková, Mgr. Petra Macháčková, DiS., Doc. PaedDr. Jan Farkač, CSc., PaedDr. Pavel Kocourek, Ing. Jiří Pokorný, Ing. Radek Kozel, Ing. Karel Kříž	Pedagogové všech typů a stupňů škol, studenti pedagogických a přírodovědných oborů a zájemci z řad veřejnosti.	36	48	1728	MŠMT ČR, Středočeský kraj
10	Ekologická výchova v MŠ – Setkání Středočeské Mrkvičky	1. 10.	Mgr. Petra Macháčková, DiS. (ZO ČSOP Vlašim), Mgr. Jana Boučková (MŠ Kamenice)	Pedagogové MŠ.	21	4	84	Středočeský kraj, MŠMT a MŽP v rámci NSSEV
11	Výchova a vzdělávání pro život – VIII. Pedagogická konference Středočeského kraje	4. 11.	Bc. Lenka Bauerová, Mgr. Jana Průšová (PRO-BIO LIGA), Mgr. Jana Modrá (Silva Sacra), Olina Ziglerová, Ing. Veronika Melounková (CEV OF ČR Votice), Ludmila Melková (Ekocentrum Kavyl)	Pedagogové MŠ a 1. st. ZŠ, pedagogové volného času, pracovníci v oblasti EVVO.	43	6	258	Středočeský kraj, MŠMT a MŽP v rámci NSSEV
12		5. 11.	Václav Broukal, Mgr. Lenka Daňková (SSEV Pavučina), PhDr. Jan Činčera, Ph.D. (TUL), Josef Janošťák (CEGV Cassiopeia), RNDr. Jiří Řehounek (Calla), Aleš Nová (Danar), Mgr. Jan Vrtiška (ZŠ Vrané n. S.)	Pedagogové 2. st. ZŠ a SŠ, pedagogové volného času, pracovníci v oblasti EVVO.	34	6	204	
13	Přírodní materiály ve školní výuce – Vánoční zdobení v duchu české tradice	3. 12.	Ludmila Melková (Ekocentrum Kavyl)	Pedagogové MŠ, ZŠ, volného času a další zájemci.	14	6	84	Středočeský kraj

14	Základní seminář z kurzu Respektovat a být respektován	1. – 2. 12.	PhDr. Jana Nováčková, CSc., PhDr. Dobromila Nevolová (Společnost pro mozgově kompatibilní vzdělávání)	Pedagogové MŠ a ZŠ, pedagogové volného času, rodiče.	26	14	364	
15	3 kroky k aktivnímu vyučování	3. 12.	Mgr. Petra Šimonová (Sdružení TEREZA)	Pedagogové ZŠ a SŠ.	14	6	84	Středočeský kraj, MŠMT
celkem					374	152	4 210	

Ornitologická vycházka během letního kurzu „Nebojme se s dětmi do terénu“ – účastníci na hrázi Býkovického rybníka hledají dobře „maskovaného“ bahňáka. *foto: P. Macháčková*

Entomologická vycházka během letního kurzu „Nebojme se s dětmi do terénu“ – Doc. PaedDr. Jan Farkač, CSc. ukazuje účastníkům nosorožika kapucínka. *foto: P. Macháčková*

Seminář „Přírodní materiály ve školní výuce – Vánoční zdobení v duchu české tradice“ – práce s lýkem. *foto: P. Macháčková*

konference byl určen pro pedagogy MŠ a 1. st. ZŠ, druhý den pak 2. st. ZŠ a SŠ. Konference se zúčastnilo 77 pedagogů (43 první den a 34 druhý den).

Účastníci si mohli zvolit seminář ve třech blocích. Celkem bylo na výběr třináct dílen (5 první den a 8 druhý den):

4. 11. 2008 (MŠ a 1. st. ZŠ):

1. Co se skrývá za bludným kořenem (Mgr. Jana Modrá, Silva Sacra, o.s.)
2. Les v noci nespí (Jana Volková, Ing. Veronika Melounková – CEV Ochrany fauny ČR, Votice)
3. Tvoříme pro radost z přírodních materiálů (Ludmila Melková, Ekocentrum Kavyl)
4. Jak se rodí BIO (Mgr. Jana Průšová, Bc. Lenka Bauerová, PRO-BIO liga)
5. Lidé a zvířata (Olga Ziglerová, CEV Ochrany fauny ČR, Votice)

5. 11. 2008 (2. st. ZŠ a SŠ):

6. Simulační hry pomáhají při environmentální výchově (Mgr. Jan Vrtiška, CEV Zvoneček, ZŠ Vrané nad Vltavou)
7. Komu chutná prales (Mgr. Eva Malířová, Bc. Tereza Kulhánková, Společnost pro Fair Trade, Brno)
8. Coca-colonizace, O nadnárodních společnostech (nejen) v rozvojových zemích (Mgr. Eva Malířová, Bc. Tereza Kulhánková, Společnost pro Fair Trade, Brno):
9. Prožitková pedagogika (PhDr. Jan Činčera, PhD., Pedagogická fakulta TU Liberec)
10. Získávání finančních prostředků na činnosti v oblasti EV (Mgr. Lenka Daňková, Václav Broukal, SSEV Pavučina)

VIII. pedagogická konference „Výchova a vzdělávání pro život“

Mgr. Petra Macháčková, DiS.

4. a 5. listopadu 2008 se uskutečnila již poosmé tradiční středočeská konference k EVVO „Výchova a vzdělávání pro život“. Poprvé ve své historii proběhla kompletně v prostorách Podblanického ekocentra ČSOP Vlašim, což bylo účastníky i organizátory hodnoceno jako velmi pozitivní krok. První den

Volitelná dílna „Tvoříme pro radost z přírodních materiálů“ proběhla pro velký úspěch dvakrát. foto: P. Macháčková

Dílnu „Prožitková pedagogika v environmentální výchově“ vedl PhDr. Jan Činčera, PhD. z Pedagogické fakulty TUL, který je metodickým konzultantem činnosti střediska EVVO. foto: P. Macháčková

11. Jak se rodí BIO (Mgr. Jana Průšová, Bc. Lenka Bauerová, PRO-BIO liga)
12. Život ve středověku (Aleš Nový, o.s. Danar Mladá Vožice)
13. Škola v pískovně, pískovna ve škole (RNDr. Jiří Řehounek, Calla, Sdružení pro záchranu prostředí, Josef Janošťák, Centrum ekologické a globální výchovy Cassiopea)

Účastníci hodnotili konferenci celkově velmi pozitivně, objevila se jen žádost o možnost pestřejší a kvalitnější prezentace škol v hlavním sále. Podle účastníků byly nejpřínosnější dílny „Co se skrývá za bludným kořenem“, „Simulační hry“ a dílny Společnosti pro Fair Trade. Oblíbenou byla také dílna „Tvoříme pro radost“, která proběhla pro velký zájem dvakrát.

Po celou dobu konference si mohli účastníci zakoupit knihy, publikace a další zboží ekoobchůdku. V prostorách hlavního sálu se prezentovala střediska EVVO ve Středočeském kraji a některé školy. Z části bylo zajištěno občerstvení s certifikáty Bio a Fair Trade.

Z konference byl vydán sborník příspěvků a anotací v rozsahu 46 stran. Je k dispozici ke stažení na našich webových stránkách.

VIII. pedagogická konference byla finančně podpořena Středočeským krajem a společným programem MŠMT a MŽP ČR Národní síť středisek EVVO.

Středočeská M.R.K.E.V. – Síť škol a školských zařízení se zájmem o environmentální výchovu

Mgr. Lenka Suchanová

Síť škol a školských zařízení se zájmem o ekologickou výchovu je součástí celostátního projektu „M.R.K.E.V. (Metodika a realizace komplexní ekologické výchovy) v regionech“, jehož koordinátorem je SSEV Pavučina. Cílem projektu je poskytovat uvedeným institucím metodickou pomoc v EVVO především formou rozesílek metodických materiálů, informací o aktuálním dění v ekologické výchově a časopisu pro ekologickou výchovu Bedrník. ČSOP Vlašim je středočeským koordinátorem sítě.

Do projektu se ve Středočeském kraji v roce 2008 zapojilo 55 škol a školských zařízení a uskutečnilo se celkem 6 rozesílek, v rámci kterých byla školám poskytnuta metodická pomoc v hodnotě převyšující 45 000 Kč.

Vydávání časopisu Bedrník bylo podpořeno MŠMT a MŽP ČR. Rozesílky byly financovány z projektu Národní síť středisek ekologické výchovy SSEV Pavučina.

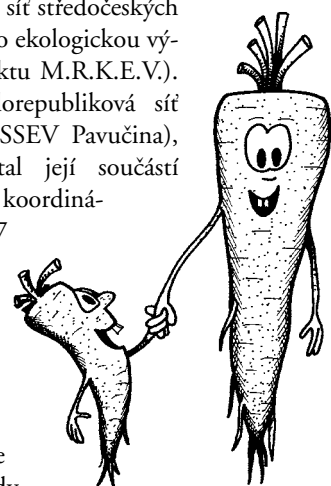

Středočeská Mrkvička – Síť středočeských mateřských škol se zájmem o ekologickou výchovu

Mgr. Petra Macháčková, DiS.

Středočeská Mrkvička je síť středočeských mateřských škol se zájmem o ekologickou výchovu (jde o období projektu M.R.K.E.V.). V roce 2008 vznikla celorepubliková síť Mrkvička (realizátorem je SSEV Pavučina), středočeský projekt se stal její součástí a ČSOP Vlašim krajským koordinátorem. Na konci roku 2007 byla do všech MŠ kraje zaslána informace o možnosti registrace do sítě na rok 2008, proto byl počet členských školek v roce 2008 rekordních 129, což je více než dvakrát tolik ve srovnání s rokem 2007, kdy bylo členských školek 52. V rámci

projektu proběhlo v roce 2008 celkem pět rozesílek metodických materiálů do členských škol. Hlavní složku rozesílaných materiálů tvořily 3 vydání Bulletinu Středočeské Mrkvičky (vydává pro celorepublikovou síť SSEV Pavučina, finančně podpořeno MŠMT ČR) a 3 vydání Zpravodaje Středočeské Mrkvičky (vydává ČSOP Vlašim, finančně podpořeno Středočeským

krajem), který obsahuje nejen informace vzdělávacích akcí, ale také příspěvky z oblasti praktické EVVO, které pocházejí od učitelek MŠ. V roce 2008 se uskutečnila celkem tři setkání členů Středočeské Mrkvičky, která letos nově putovala po členských mateřských školách (20. 2. – MŠ Masná, Praha 1; 16. 4. CMŠ Studánka, Praha 4 – Lhotka a 1. 10. MŠ Kamenice), které poskytly zdarma své prostory. V roce 2008 se z účastnic setkání vyprofilovala dobře fungující 20 – 30 členná skupina, která se pravidelně schází a vyměňuje si nové zkušenosti ze své praxe.

Největším „hitem“ se letos ve Středočeské Mrkvičce staly oblovy, které se z CMŠ Studánka, kde proběhlo dubnové setkání, postupně rozšířily do členských školek v celém kraji.

foto: P. Macháčková

Setkání měla pokaždé jedno téma, na kterém se skupina dopředu domluvila (odpady, škola v přírodě – hry v terénu a pokusy, experimenty, školní zahrada). Tematické příspěvky jsou pak pravidelně otištěny ve Zpravodaji Středočeské Mrkvičky. Setkání probíhala za finanční podpory Středočeského kraje.

Na únorovém setkání v MŠ Masná, které bylo věnováno problematice odpadů, si Iva Valtrová připravila skvělý projekt, při kterém jsme s Pramínkem řešili problém odpady zanesené lesní mýtiny, kde se usídlili Ropušáci.

foto: P. Macháčková

MIMOŠKOLNÍ VÝCHOVA DĚTÍ A MLÁDEŽE

Oddíl MOP Alcedo

① Jindřich Kulíček

Oddíl Alcedo se i v roce 2008 scházel tradičně každou středu od 15.00 do 16.30 v klubovně v Podblanickém ekocentru ČSOP Vlašim nebo v okolí města. Často nás uvítal zámecký park. Schůzek se průměrně účastnilo osm dětí ve věku od devíti do čtrnácti let. Během nich se děti učily poznávat stromy, rostliny a zvířata. Letos to byly především ryby a geologické zajímavosti nejbližšího okolí. Procvičovala se i práce s mapou a buzolou, uzlování, stopování a mnohé jiné zálesácké dovednosti. Děti si vyzkoušely i svou šikovnost a tvořivost, třeba při výrobě vánočních ozdob z včelího vosku.

K naší celoroční činnosti patřily i v roce 2008 výpravy, vícedenní putovní výprava a tábor. První výprava nás zavedla k dolnímu toku řeky Sázavy do přírodních rezervací a památek. Jarní výprava směřovala do přírodního parku Džbány Žebrák. Zúčastnili jsme se i výletu vlašimské ČSOP do CHKO Železné hory. Dvoudenní putovní výprava nás provedla krajem básníka Antonína Sovy. Na podzim jsme se vypravili opět k řece Sázavě, tentokrát jsme navštívili přírodní zajímavosti u soutoku s Vltavou. K tomu všemu samozřejmě patřilo i mnoho soutěží a her, třeba turnaj v petánque či letecká soutěž.

Zdobení vánočního stromku.

foto: J. Kulíček

Na obzoru je Stražiště. Z putovní výpravy Krajem
Antoniína Sovy. foto: J. Kuliček

Ranní rozcvičky na táboře probíhaly většinou
formou malých pohybových her. foto: P. Jakubův

Letní tábor

Ing. Mgr. Martin Klaudys

Začátkem července se uskutečnil Tábor mladých ochránců přírody a to v přírodní památce Na Ostrově u obce Nemíž. Letošní rok se kvůli netradičnímu termínu tábora zúčastnilo jen 18 dětí. Proto jsme umožnili účast i táborníkům starším 15 let, kteří na tábor jezdí již několik let.

Bohužel počasí nám moc nepřálo, proto se nemohla uskutečnit část předem připraveného programu celotáborové hry ve stylu dobývání Divokého Západu. Děti si v rámci tábora mohly procvičit tábornické dovednosti, ale učily se též poznávat byliny a stromy v okolí tábořiště. V rámci tábora se uskutečnily také dva výlety do Vlašimské obory a na přírodní rezervaci Stvořidla. Pro táborníky se nám letošní rok podařilo připravit i lanové aktivity, které se dětem moc líbily. I přes nepřízeň počasí se tábor vydařil.

Hydrobiologický průzkum na Petřínském
potoce. foto: P. Jakubův

Rodičovský ekoklub Breberky

V. Havlová, DiS., M. Kaprálová, M. Lempochnerová

V rodičovském ekoklubu Breberky jsme se scházeli s dětmi do předškolního věku. Klub navštěvovalo pravidelně asi 20 ro-

dičů se svými dětmi. Během roku se uskutečnilo 25 setkání, z toho dvě byla určena pro „odrostlé“ Breberky předškolního a školního věku.

Tabulka č. 9: Setkání Breberek v roce 2008.

datum	téma setkání
7. 1. 2008	Přišli k nám
7. 1. 2008	Setkání rodičů, předškolních Breberek a jejich kamarádů
14.1.2008	Zvířátka v zimě
28. 1. 2008	Příprava na Masopust
4. 2. 2008	Masopust
25. 2. 2008	O vránách
3. 3. 2008	Papírová zvířátka
10. 3. 2008	Vitamínky
17. 3. 2008	Příprava na Velikonoce
7. 4. 2008	Překvapení v květináči
14. 4. 2008	Den Země pro nejmenší
21. 4. 2008	O mláďatech
12. 5. 2008	Rozkvetlá louka
19. 5. 2008	Bylinková zahrádka
26. 5. 2008	O životě zvířátek v podzemí
2. 6. 2008	Toulky parkem
9. 6. 2008	Rozlučkový piknik v parku
6. 10. 2008	Ježek
20. 10. 2008	Brouci
3. 11. 2008	Rys slaví narozeniny
10. 11. 2008	Zvířátka jdou spát
24. 11. 2008	Blíží se advent
8. 12. 2008	Zpíváme koledy
8. 12. 2008	Předvánoční Breberky pro školáky a předškoláky
15. 12. 2008	Budou Vánoce

OSVĚTA VEŘEJNOSTI

RNDr. Jana Havelková, Jan Urban

Ekovečery, přednášky a tématické dny

V roce 2008 jsme uspořádali celkem osm ekovečerů určených pro zájemce z řad nejširší veřejnosti. Návštěvníci těchto přednášek mohou prostřednictvím vyprávění doprovázeného promítáním fotografií navštívit mnohá zajímavá místa ve všech částech světa. Některé ekovečery jsou věnovány environmentálním tématům. Přednášky probíhaly v sále v přízemí Podblanického ekocentra ČSOP Vlašim v podvečerním čase. Celkem se všech osmi ekovečerů zúčastnilo téměř 200 osob.

Kromě ekovečerů se konaly také tři tématické dny zaměřené na aktuální spotřebitelská témata. Během těchto celodenních akcí byla pro příchozí připravena ukázka, případně ochutnávka výrobků a možnost jejich zlevněného nákupu. Probíhaly také programy pro školy. Každý tématický den byl zakončen přednáškou. Celkem navštívilo tři tématické dny 190 osob. Akci podpořil Středočeský kraj.

Veřejnost je o konání všech akcí ekocentra informována pozvánkami ve Zpravodaji Města Vlašimi, v regionálním tisku, z vyvěšených plakátů nebo na webových stránkách www.csopvlasim.cz v sekci Kalendář akcí.

Tabulka č. 10: Přehled ekovečerů, přednášek a tématických dnů.

termín	název akce	lektor, realizátor	popis akce
26. 2. 2008	Tenerife, perla Kanárských ostrovů	Doc. RNDr. Václav Zelený, CSc. a Ing. Miloslav Kuklík	Cestopisná přednáška s promítáním o historii, přírodních poměrech, botanických zajímavostech Kanárských ostrovů.
17. 3. 2008	Proč si nehrát s PVC?	Mgr. Vendula Kubačáková	Beseda o rizicích používání PVC v hračkách, obalech na potraviny a zdravotnických materiálech. Akci podpořil Středočeský kraj.
27. 5. 2008	Den pro Fair Trade	Jan Urban, Klára Hendlová	Tématický den pro spravedlivý obchod. Programy pro školy, ukázky, ochutnávka a možnost zlevněného nákupu Fair Trade potravin, tématická přednáška s promítáním.
8. 7. 2008	Kamerun	Doc. PaedDr. Jan Farkač, CSc.	Cestopisná přednáška o přírodních zajímavostech Kamerunu s promítáním fotografií.
17. 9. 2008	Den pro BIO	Jan Urban, Ing. Vít Syrový	Tématický den zaměřený na zdravou výživu a biopotraviny. Ukázka, ochutnávka, možnost zlevněného nákupu biopotravin, výstava o ekologickém zemědělství. Přednáška Zdravotní přínosy BIO produktů - o minimalizaci rizik chemických škodlivin v potravinách.
8. 10. 2008	Den pro životní prostředí	Jan Urban, Petr Radiměřský	Tématický den zaměřený na výrobky nepoškozující životní prostředí, ukázka a možnost zlevněného nákupu. Přednáška o biokosmetice a rozdílech mezi konvenční a přírodní kosmetikou.
9. 10. 2008	Seminář Bonsaje – O bonsajích	Mgr. Ivan Kubala	Cyklus seminářů pro zájemce o pěstování bonsajů, ukázky náčiní a pomůcek, rady a návody pro pěstování a výběr vhodného stromku.
29. 10. 2008	Povídání o jezcích	Pracovníci Záchrané stanice pro živočichy	Rady a návody, jak pomoci jezkům před zimou a jak se o ně starat během přezimování.
30. 10. 2008	Seminář Bonsaje – Pěstování a tvarování	Mgr. Ivan Kubala	Praktické ukázky pěstování a tvarování bonsajů zejména z domácích dřevin, možnost vytvoření bonsaje z vlastního přineseného stromku.
20. 11. 2008	Seminář Bonsaje – Japonské zahrady	Mgr. Ivan Kubala	Přednáška o nejkrásnějších japonských zahradách doprovázená filmovými i fotografickými ukázkami.
16. 12. 2008	Turecko	Ing. Václav Zemek	Cestopisná přednáška s promítáním fotografií o přírodních zajímavostech a historických památkách Turecka.

Účastníci semináře Bonsaje si ze svého přineseného stromku vytvářeli vlastní bonsaje. Mgr. Ivan Kubala za pomoci speciálního náčiní předvádí, jak správně bonsaj vytvarovat.

foto: J. Havelková

Během ekovečera Kamerun jsme si prohlédli i řadu exotických suvenýrů, které z Afriky přivezl Doc. PaedDr. Jan Farkač, CSc.

foto: J. Havelková

Výstavy

Přednáškový sál v přízemí Podblanického ekocentra ČSOP Vlašim je často využíván pro pořádání výstav s přírodovědnou tematikou i pro výstavy výtvarných prací podblanických uměl-

ců. Mezi návštěvníky těchto výstav patří především účastníci výukových programů ze základních a středních škol, návštěvníci ekovečerů, účastníci seminářů pro pedagogy nebo odbornou veřejnost. V roce 2008 proběhlo celkem pět výstav.

Tabulka č. 11: Přehled výstav.

termín	název výstavy	stručný popis
3. – 21. 3. 2008	Pohledy do přírody	Výstava vítězných prací společné Fotosoutěže Lesů ČR, s.p., Českého svazu ochránců přírody a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR.
25. 6. – 31. 8. 2008	Kronika Vlašimské brány	Výstava fotografií a dokumentů z historie i současnosti Vlašimské brány, sídla Podblanické galerie. Autorem výstavy je Mgr. Stanislav Příhoda.
20. 9. 2008	Podblanický plenér – Park malebný	Tradiční výstava obrazů ve vlašimském zámeckém parku pořádaná u příležitosti Dnů evropského dědictví. Své práce zde vystavovaly i děti z mateřských škol z Vlašimi a Domašína.
3. – 21. 11. 2008	Výstava Ekofór	Putovní výstava nejlepších vtipů ze soutěže kresleného ekologického humoru, pořádané Hnutím Brontosaurus. Cílem je zvýšit touto formou u veřejnosti a zejména mládeže zájem o životní prostředí.
24. – 28. 11. 2008	Všude žijí děti – výstava UNICEF	Prodejná výstava pohlednic a dárků s logem UNICEF, možnost „adopce“ panenek. Výtěžek z prodeje slouží k financování celosvětových programů na pomoc znevýhodněným dětem.

Soutěže ekologického kresleného humoru Ekofór se mohou zúčastnit autoři všech věkových skupin. Putovní výstava představila 75 nejlepších vtipů.

foto: J. Havelková

Zahájení výstavy Podblanický plenér – Park malebný, kde své práce společně s malíři Podblanicka vystavovaly i děti z mateřských škol z Vlašimi a Domašína. Na zahájení vystoupily děti z MŠ Velíšská.

Přírodovědně-vlastivědné vycházky

Období s příznivým počasím využíváme pro pořádání přírodovědných a vlastivědných vycházek do bližšího i vzdálenějšího okolí Vlašimi. Jsou určeny široké veřejnosti a jsou doprovázeny odborným výkladem. V roce 2008 se uskutečnily čtyři

vycházky, kterých se celkem zúčastnilo 85 lidí. V době vycházky probíhající u příležitosti Dne Země na Blaníku jsme u parkoviště u Louňovic pod Blaníkem instalovali infostánek. Zhruba 140 lidí využilo možnosti získat zde materiály ČSOP Vlašim a CHKO Blaník nebo průvodce po naučné stezce.

Tabulka č. 12: Přehled vycházek.

termín	název vycházky	lektor	stručný popis
13. 4. 2008	Den Země na Blaníku	Ing. Mgr. Martin Klaudys	Přírodovědná vycházka na Blaník u příležitosti Dne Země, infostánek s materiály ČSOP a CHKO Blaník.
25. 5. 2008	Údolím Blanice	Ing. Mgr. Martin Klaudys	Přírodovědná vycházka v okolí Louňovic pod Blaníkem u příležitosti Evropského dne parků
11. 6. 2008	Novinky a zajímavosti v Záchrané stanici pro živočichy	Pracovníci Záchrané stanice	Exkurze s průvodcem do Záchrané stanice pro živočichy.
14. 6. 2008	Dendrologická exkurze do vlašimského parku	Doc. RNDr. Václav Zelený, CSc., Ing. Karel Kříž	Přednáška o nových výsadbách a změnách v parku, dendrologická exkurze do zámeckého parku s výkladem.

Workshopy

Smyslem workshopů je vzájemné předávání zkušeností všech účastníků při zhotovování výrobků, hlubší vhled do tématu umožněný vlastním prožitkem a také praktická ochrana přírody. V roce 2008 jsme uspořádali dva jednodenní a dva pětidenní workshopy, určené pro nejširší veřejnost všech věkových skupin. Stloukání ptačích budek a krmítek se v ekocentru ve Vlašimi a v Chlístově u Benešova zúčastnilo téměř 120 dospělých a dětí. Kromě budky nebo krmítka získali příchozí také návod na jejich stavbu a umístění. Akce byla spolufinancována Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR z projektu „Doplnění sítě center EVVO.“

Pětidenní výtvarnou dílnu a předvánoční dílnu celkem navštívilo více než 300 osob. Akci podpořil Středočeský kraj.

Hravá zastavení na naučné stezce S rytířem na Blaník si vyzkoušeli i účastníci přírodovědné vycházky na Velký Blaník. Ing. Mgr. Martin Klaudys předvádí „chytré lano“.

foto: J. Klaudivsová

Tabulka č. 13: Přehled workshopů.

termín	název akce	stručný popis
9. 5. 2008	Postavte si domek zdarma - Vlašim	Výroba ptačích budek na zahradě ekocentra, rady a návody na výrobu a umístění různých typů budek.
7. 6. 2008	Postavte si domek zdarma - Chlístov	Výroba ptačích budek a krmítek během Dětského dne v Chlístově u Benešova, rady a návody na výrobu a umístění různých typů budek.
9. – 13. 6. 2008	Týden výtvarných dílen	Výtvarná dílna pro rodiče s dětmi a pro děti z mateřských škol na téma Park malebný a Zvířata v Záchrané stanici pro živočichy.
8. – 12. 12. 2008	Předvánoční vyrábění pro radost	Předvánoční výrobní dílna, výroba vánočních ozdob ze včelího vosku, řetězů ze slámy, obrázků do oken z papíru.

Vyrábění ptačích budek v Chlístově přilákalo děti, rodiče i prarodiče. Výsledkem jejich společného snažení bylo více než 40 budek a krmítek. *foto: J. Havelková*

Vánoční ozdoby ze včelího vosku lze snadno vytvořit pomocí vykrajovátek na linecké cukroví. *foto: J. Havelková*

Den Země 2008

Dubnové oslavy Dne Země ve Vlašimi probíhaly celý týden a skládaly se z řady akcí pro děti i dospělé. Týden Země zahájila přírodovědná vycházka na Velký Blaník pod vedením Ing. Mgr. Martina Klauudyse ze Správy CHKO Blaník.

Pro rodiče s dětmi přichystal Rodičovský ekoklub Breberky v zámeckém parku Hrátky s odpady a zábavné odpoledne na téma Život Ferdý Mravence. Celý týden probíhaly programy pro školy nebo prohlídky Záchrané stanice pro živočichy s průvodcem. Na Den Země 19. dubna byla pro rodiče a děti v ekocentru a zámeckém parku připravena ekostezka s úkoly. Malí a velcí společně určovali obilí, třídili odpad, který patří do kompostu, poznávali siluety ptáků a plnili další úkoly. Oslavy Dne Země byly zakončeny divadelním představením Královna koloběžka v podání Ochotnického divadelního spolku Netopyř z Týnce nad Sázavou.

Akce v Týdnu Země proběhly díky podpoře Evropského sociálního fondu, Města Vlašimi a Středočeského kraje.

Na stanovišti ekostezky U žížaly zaujal děti zejména vermikompostér. Zde se mohly na vlastní oči přesvědčit, jak žížaly dovedou rozložit bioodpad na humus. *Foto: J. Havelka*

Stanoviště ekostezky U chytrolína, kde děti odpovídaly na otázky vztahující se k přírodě. *foto: J. Havelka*

Během Dne Země byl otevřen i Starý hrad. Více než 50 návštěvníků si přišlo prohlédnout výstavu rytin Antonína Pucherny. *foto: J. Havelka*

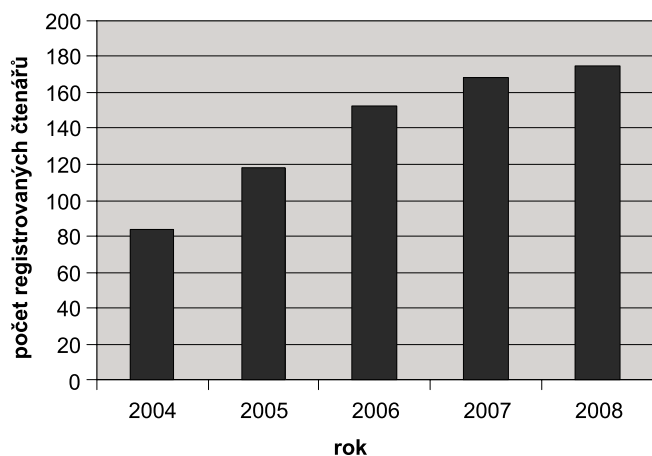
Knihovna přírodovědné a regionální literatury

Knihovna Podblanického ekocentra ČSOP Vlašim se zaměřuje na přírodovědné, ekovýchovné a regionální publikace. V současné době je zaevidováno 4 488 knih, což od roku 2007 představuje nárůst o 276 knih. Dále je zaevidováno 164 videokazet a 71 CD a DVD. Během roku 2008 se do knihovny přihlásilo 8 nových čtenářů, takže jich celkem evidujeme již 175. V roce 2008 si zájemci vypůjčili celkem 131 publikací.

V knihovně si lze také vybrat z několika desítek přírodovědných, regionálních nebo ekologicky zaměřených periodik. Knihovna je pro veřejnost otevřena pravidelně každou středu od 13 do 17 hodin. V jinou dobu lze knihovnu navštívit po předchozí domluvě. Seznam všech titulů je zveřejněn na webových stránkách www.csopvlasim.cz v sekci Knihovna, takže čtenář má možnost si sám vyhledat požadovanou publikaci.

V listopadu 2008 jsme obdrželi věcný dar – knihy do knihovny v hodnotě 50 172 Kč od firmy Neoluxor, s.r.o., Palác knih Luxor (Ing. Jiří Jirásek). Provoz knihovny podpořil Středočeský kraj.

Graf č. 8: Růst počtu registrovaných čtenářů v Knihovně Podblanického ekocentra ČSOP Vlašim v uplynulých pěti letech.

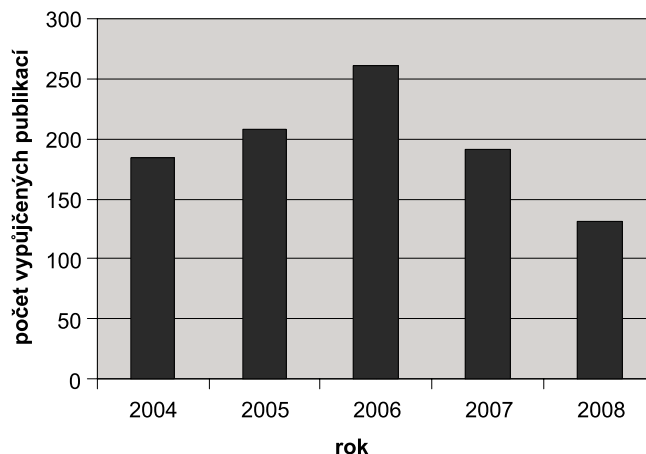
Mapování naučných stezek

Jan Urban

Také v roce 2008 jsme pro Středočeský kraj mapovali naučné stezky v jihovýchodní části Středočeského kraje (obce s rozšířenou působností – Benešov, Čáslav, Kutná Hora, Říčany a Vlašim). Aktuálně registrujeme 29 funkčních vyznačených naučných stezek v celkové délce přesahující 150 km pro pěší a 150 km pro cykloturisty. Všechny stezky jsme navštívili, zaznamenali jejich fyzický stav, vyfotografovali jednotlivé tabule a jejich umístění v terénu a vyplnili formulář zachycující jednotlivé aspekty stezky (oblast výskytu, zaměření stezky, délka, počet panelů, poškození apod.). Na mapování se jako dobrovolník také podílel p. Zdeněk Frühauf v rámci projektu Senioři vítáni.

Stav naučných stezek v tomto regionu je poměrně dobrý, některé vyžadují každoroční pravidelnou údržbu či generální opravu. V průběhu roku 2008 vznikly tři zcela nové naučné stezky – Votočnice u Sázavy, Zámeckou oborou v Kačíně a Stezka historií Louňovic u Říčan).

Graf č. 9: Knihovna – počty vypůjčených publikací v uplynulých pěti letech.

Tabulka č. 14: Přehled naučných stezek v jihovýchodní části Středočeského kraje na území jednotlivých obcí s rozšířenou působností.

Benešov	NS Historie a příroda Konopištského zámeckého parku
	NS Rytíře Jana Kryštofa Šice
	Lesní stezka Ferdinanda d'Este
	NS Nespery – Buchov
Čáslav	NS Votočnice
	NS Tisí skála
Kutná Hora	NS Žehušickou oborou
	NS údolím Vrchlice
	Stříbrná stezka – jižní okruh
	Stříbrná stezka – severní okruh
	NS Kačinským zámeckým parkem
Říčany	NS Zámeckou oborou
	NS Cesta kocoura Mikeše
	NS Pohádkové Hrusice
	NS Říčansko
	NS Voděradské bučiny
	Kostelec nad Černými lesy – arboretum
	NS Klokočná
	Historií Louňovic
	Lesní stezka Penčický okruh
	Lesopark v Kostelci nad Černými lesy (areál plicního sanatoria)
NS Krajinou barona Ringhofferu	
Vlašim	NS Kondrac – úpatí Blaníku
	NS Velký Blaník
	NS Malý Blaník – Podlesí
	NS Vlašimským zámeckým parkem
	Cyklistická NS Vlašimské aleje
	Cyklistická NS Po stopách blanických rytířů
	Cyklistická NS Romantické zámecké parky

V roce 2008 vznikla péčí ZO ČSOP Sázava zajímavá naučná stezka Votočnice, které kromě přírodních prvků dominuje také vyhlídková plošina.

foto: J. Urban

ochrany přírody (8 %), zeleně (5 %) a nakládání s odpady (3 %). Klienti mohou v ekoporadně dále získat informace z dalších oblastí životního prostředí a udržitelného rozvoje (např. ekologické zemědělství a biopotraviny, domácí ekologie, alternativní zdroje energie, třídění odpadů a další). Ekoporadna Podblanického ekocentra ČSOP Vlašim navštěvují také žáci a studenti vlášimských základních a středních škol pro podklady do referátů, projektů a seminárních prací. Ekoporadna nabízí také knihovnické služby, o těch více v kapitole Knihovna.

Kancelář ekoporadny se nachází v přízemí u samotného vstupu do budovy ekocentra, má vlastní e-mailovou adresu ekoporadna@csop.cz a dotazníkové rozhraní pro přímé dotazování na internetových stránkách www.csopvlasim.cz. Ve vstupním průjezdu ekocentra nabízíme na dvou panelech informace o ekocentru. V roce 2008 se ekoporadenství věnovali (abecedně): Kateřina Červenková, Jakub Hromas, Martin Kloudys, Karel Kříž, Marek Lempochner, Petra Macháčková, Daniela Mročková, Zuzana Pokorná, Lenka Šafránková, Šárka Tlustá a Jan Urban. V roce 2008 jsme se v rámci ekoporadenských aktivit zúčastnili několika vzdělávacích akcí (viz tabulka č. 16). Vybrané ekoporadenské činnosti v roce 2008 finančně podpořily Středočeský kraj a Ministerstvo životního prostředí.

Tabulka č. 16: Ekoporadenské vzdělávací akce v roce 2008.

účastník	datum	název školící akce
Jan Urban	4. – 7. 3. 2008	Ochrana klimatu v Rakousku (zahraniční exkurze).
	1. 10. 2008	Komunikační a prezentační dovednosti.
	2. 10. 2008	Právní nástroje ochrany životního prostředí.
	14. 10. 2008	Legislativa životního prostředí v kostce.
Zuzana Pokorná	22. 10. 2008	Mediační trénink.

Ekoporadenství

Jan Urban

Ekologické poradny významně pomáhají utvářet odpovědnost obyvatelstva vůči životnímu prostředí. ČSOP Vlašim tak činí již od roku 1999, jsme členem Sítě ekologických poraden STEP. V roce 2008 jsme poskytli na 964 přímých vyžádaných zaregistrovaných konzultací, což obnáší bezmála 92 hodin čistého času, dále 72 akcí vyšších forem systémového ekoporadenství (analýzy, biologické průzkumy, ...) obnášejících 580 hodin práce. Konzultace se nejčastěji týkaly tradičně zvířat (79 %),

Tabulka č. 15: Struktura evidovaných ekodotazů v roce 2008 a srovnání s roky 2006 a 2007.

téma	2006	2007	2008
zvířata divoká, domácí	447	165	866
zeleň, rostliny	58	35	59
odpady, recyklace, třídění	30	18	28
ochrana přírody	46	15	85
voda, praní, čištění	4	2	12
ekologické zemědělství, biopotraviny	1	2	8
energie	3	7	13
účast veřejnosti, právo	2	8	7
bydlení	3	0	13
ovzduší, hluk	2	1	2
doprava	0	1	1
kontakty	2	1	0
pozemkové spolky	2	0	0
pedagogické poradenství	-	70	-
vyšší formy poradenství	nesl.	nesl.	72
celkem	600 + 261*)	325 + 191*)	1166

* Knihovnické služby ekoporadny.

Ekoobchůdek

Jan Urban

V prostorách ekoporadny působí již třetím rokem ekoobchůdek. Sortiment, který postupně rozšiřujeme, je zaměřen na literaturu, certifikované zboží (bio, BDIH, fair trade, v roce 2008 nově FSC), konopný sortiment (potraviny, kosmetika, textilie), ekodrogerii a regionální výrobky. U nás se může nakoupit například:

- přírodovědná a regionální literatura a plakáty,
- ekopedagogická literatura a školní pomůcky,
- řemeslné výrobky do zahrady (budky, krmítka a pod.),

- biopotraviny,
- ekologické čisticí prostředky ECOVER,
- hygienické potřeby z biobavlny a ekoplenu,
- léčivá konopná kosmetika Cannaderm
- kontrolovaná přírodní kosmetika Weleda, Santé a Lavera (certifikát BDIH),
- nápoje s extraktem z květů konopí setého,
- konopný textil a praktické doplňky (peněženky, ledvinky, batůžky apod.)
- drobné kuchyňské náčiní a dětská kuchyňka z certifikovaného dřeva (FSC),
- výrobky původem z Podblanicka (med, prstýnky, náramky, přívěšky, svíčky, čepice, obrazy),
- část sortimentu okrasných dřevin z naší školky a další výrobky a potraviny.

Tabulka č. 17: Srovnání druhů zboží nabízeného v ekoobchůdku v letech 2006 až 2008.

druh zboží	2006	2007	2008
přírodovědná a regionální literatura, plakáty	93	97	71
ekopedagogická literatura a školní pomůcky	92	106	94
VHS, DVD, CD	13	13	10
řemeslné výrobky (do zahrady, místní, bižuterie, obrazy, textil ap.)	46	65	56
potraviny (většina v biokvalitě, část fair trade)	93	111	160
ekologické čisticí prostředky, dámské hyg. prostředky, ekoplenu ap.	14	22	32
kosmetika (většina s certifikátem BDIH)	-	61	106
výrobky z certifikovaného dřeva (FSC)	-	-	17
okrasné dřeviny	-	51	60
celkem	351	526	606

Tzv. „zelená zebra“ označuje potraviny od zemědělců, kteří se obejdou bez průmyslových hnojiv, pesticidů, herbicidů a fungicidů a kteří poskytují zvířatům dostatek péče, kvalitního krmiva a životního prostoru pro pastvu i odpočinek (více na www.biospotrebitel.cz).

Cílem spravedlivého obchodu (fair trade) je přímá a účinná podpora znevýhodněných výrobců z rozvojových zemí (více na www.ekumakad.cz).

Ochranná známka BDIH označuje kontrolovanou přírodní kosmetiku, která je např. vyráběna ze šetrně získávaných surovin, bez ropných produktů, syntetických konzervačních, vonných ani barvicích látek, surovin z mrtvých zvířat, bez radioaktivního ozáření apod. (více na www.biospotrebitel.cz).

Označení výrobků logem FSC (Forest Stewardship Council) znamená, že byly vyrobeny ze dřeva vypěstovaného a zpracovaného podle zásad šetrného a ekologicky i sociálně odpovědného lesního hospodaření (více na www.czechfsc.cz).

Ekoobchůdek nabízí přes 160 titulů literatury, 160 druhů potravin (vesměs v biokvalitě) a přes 130 druhů drogistického k přírodě šetrného zboží.

foto: J. Urban

Spolupráce s médii

Jan Urban

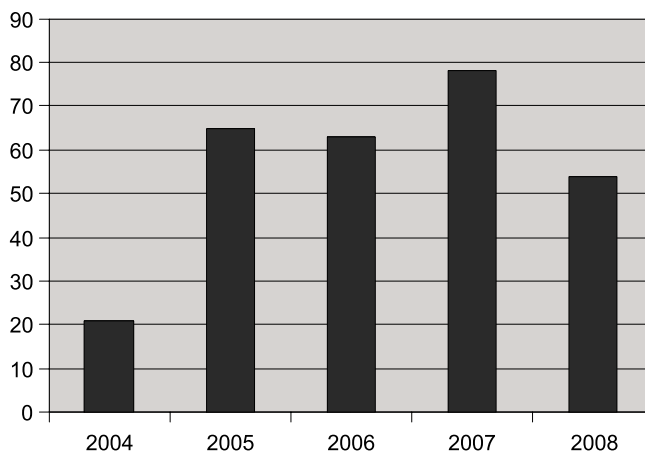
V roce 2008 jsme prostřednictvím e-mailové rozesílky poskytl celkem 54 tiskových zpráv. Informace o našich akcích a činnostech se objevovaly v servisu České tiskové kanceláře, celostátních denících i v regionálním tisku, často se naše příspěvky či rozhovory s některým z pracovníků ČSOP Vlašim objevil v rozhlasu či televizi.

Velmi si ceníme toho, že se informace z našich tiskových zpráv pravidelně objevují na stránkách Zpravodaje Města Vlašimi, Benešovského deníku, středočeské přílohy MF Dnes, Jiskry, Zpravodaje Štěpánovska, Našeho domova, Benešovského kalendáře a dalších místních periodik, se kterými úzce spolupracujeme. Příspěvky a pozvánky na akce se také objevují na Rádiu Blaník, v regionálním vysílání Českého rozhlasu, na internetových zpravodajských serverech (např. Ekolist či Posázaví) a v dalších netištených médiích.

Média tradičně věnují největší pozornost práci Záchraně stanice pro živočichy, akcím pro veřejnost a vyhlášení ocenění Blanický rytíř. Článků, rozhovorů či zmínek o naší činnosti byly publikovány řádově stovky.

Informace z našich tiskových zpráv lze pravidelně najít na stránkách Zpravodaje Města Vlašimi, Benešovského deníku, středočeské přílohy MF Dnes, Jiskry, Zpravodaje Štěpánovska, Našeho domova, Benešovského kalendáře a dalších místních

Graf č. 10: Vývoj počtu tiskových zpráv vydaných v uplynulých pěti letech.

periodik, se kterými úzce spolupracujeme. Příspěvky a pozvánky na akce se také objevují na Rádiu Blaník, v regionálním vysílání Českého rozhlasu (tam jsme například měli 4 ekoporadenské vstupy), na internetových zpravodajských serverech (např. Ekolist či Posázaví) a v dalších netištených médiích.

Média tradičně věnují velkou pozornost práci Záchraně stanice pro živočichy, akcím pro veřejnost a vyhlášení ocenění Blanický rytíř a v roce 2007 byl také zájem o Ekoradu na tento týden. Článků, rozhovorů či zmínek o naší činnosti byly publikovány řádově stovky.

PUBLIKAČNÍ ČINNOST

Jan Urban

Periodika ČSOP Vlašim

Časopis Pod Blaníkem

V roce 2008 vycházel vlastivědný čtvrtletník Pod Blaníkem již dvanáctým rokem od obnovení jeho vydávání. Svým obsahem sleduje oblast Benešovska, Vlašimska, Voticka, Českého Meránu a Dolního Posázaví. První číslo vyšlo v roce 1921 a po padesátileté odmlce bylo roku 1997 jeho vydávání obnoveno. Vydavateli jsou Český svaz ochránců přírody Vlašim a Muzeum Podblanicka ve spolupráci se Správou Chráněné krajinné oblasti Blaník. Administraci časopisu zajišťuje Dagmar Tlustošová.

Časopis připravuje do tisku Jana Sobíšková z QT studia s. r. o. Praha na základě podkladů připravených Janem Urbanem, tisk zajišťuje VaMB s. r. o. Štěchovice. Časopis lze zakoupit na celkem 19 prodejních místech (v Benešově, Jankově, Kamberku, Kondraci, Křížově, Louňovicích pod Blaníkem, Načeradci, Neveklově, Praze, Pravoníně, Ratměřicích, Veliši, Vlašimi, Voticích a ve Zvěstově). Časopis se v počtu cca 700 ks distribuuje předplatitelům, obcím, školám a knihovnám na Podblanicku, členům ČSOP Vlašim a Klubu přátel Podblanické galerie. Ročně vyjdou vždy čtyři čísla s příspěvky o přírodě, krajině, životním prostředí, historii, kultuře i současném dění na Podblanicku, vše bohatě doplněno fotografiemi a ilustracemi. Formát B5, černobílá obálka, rozsah 25 až 37 řádných stran a 8 až 16 stran přílohy, náklad po 1 300 ks, cena: 18 Kč, ISSN 1213-1040, evidenční číslo MK ČR E 10738.

Zpravodaj Středočeské Mrkvičky

Zpravodaj sítě MŠ se zájmem o environmentální výchovu obsahuje nejen informace o vzdělávacích akcích, ale také příspěvky z oblasti praktické EVVO, které pocházejí od učitelek MŠ.

Formát A4, černobíle, cca 18 stran, náklad cca 100 ks, zdarma, ISSN: 1801-6596, evidenční číslo MK: ČR E 16479.

Ochrana přírody a krajiny Středočeského kraje

Zpravodaj Regionálního centra ČSOP pro Středočeský kraj vychází 1× za půl roku a obsahuje aktuální informace o dění v ochraně přírody a krajiny ve Středočeském kraji a kalendář akcí. Je určen zejména středočeským základním organizacím ČSOP, ale i veřejnosti (je vyvěšen na internetových stránkách).

Formát A4, ISSN: 1802-4254, evidenční číslo MK: ČR E 17380.

Rytířské noviny

Turistický občasník Kraje blanických rytířů je určen zejména návštěvníkům našeho kraje. Přináší aktuální informace o možnostech trávení volného času na Podblanicku, nabídky výletů, reportáže ze zajímavých míst a pozvánky na akce. Texty připravili Karel Chlumec a Mgr. Radovan Cáder. V roce 2008 vyšlo první číslo.

Formát A3, plnobarevný tisk, náklad 20 000 ks.

Samostatné publikace

Richard Dušek:

Ze staré Vlašimě

Reprint uceleného souboru čtrnácti sešitů obsahujících šest nebo osm původních kolorovaných linorytů vlašimského učitele a výtvarníka Richarda Duška (1910 – 1977), který postupně vyšel v letech 1943 až 1956 (linoryty tiskl v omezeném nákladu na ručním lisu vlašimský tiskař Miroslav Drtina a Richard Dušek je poté ručně koloroval). Každý obrázek je

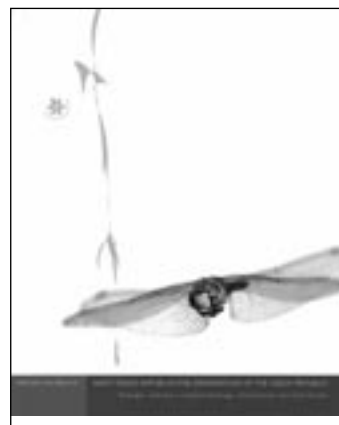
doplněn popisem pro snazší identifikaci místa, neboť mnohé zobrazené objekty již zanikly a zákoutí se změnila k nepoznání. Kniha je doplněna místopisným rejstříkem. Publikaci pro tisk uspořádali Radovan Cáder, Tomáš Dušek, Josef Moudrý a Pavel Pešout. Publikaci, kterou společně vydaly Český svaz ochránců přírody Vlašim a Muzeum Podblanicka, vyšla jako 13. samostatná příloha časopisu Pod Blaníkem.

Formát B5, plnobarevná publikace, vázaná, 136 stran, 92 barevných obrázků, náklad 2 000 ks, cena 220 Kč. ISBN: 978-80-86327-73-0, 978-80-86452-20-3.

Aleš Dolný, Dan Bárta a kol.:

Vážky České republiky: Ekologie, ochrana a rozšíření.

Autorský kolektiv sestavil nejnovější a nejpodrobnější přehled vážek České republiky. Graficky a v mapách je vyhodnoceno téměř 75 000 faunistických údajů z více než 7 200 lokalit. V úvodních kapitolách jsou přehledně uvedeny přírodní poměry ČR, použitá metodika, přehled biotopů, principy biomonitoringu a ochrany vážek. Jsou vyhodnoceny údaje o 73 druzích vážek

(u 70 je znám současný výskyt). Každý druh je prezentován barevnými skeny živých jedinců obou pohlaví (pohled shora a ze strany), uvedeny jsou poznávací znaky dospělců, nároky na stanoviště, areál, rozšíření v ČR a stupeň ohrožení. Graficky je zpracována sezónní fenologie, výskyt druhu s ohledem na nadmořskou výšku a v síťové mapě je uveden zaznamenaný výskyt ve třech časových obdobích (do roku 1949, 1950 – 1989, 1990 – 2007). V seznamu české odonatologické literatury je uvedeno 474 pramenů. Každá kapitola je zakončena rozsáhlejším anglickým shrnutím. Publikace vyšla ve dvou vydáních.

Formát 23 × 28 cm, plnobarevná publikace, vázaná, 672 stran, 548 fotografií, 108 map, 150 grafů a schémat, 9 tabulek, náklad: 1 000 ks (1. vydání), 500 ks (2. vydání), cena 1840 Kč. ISBN: 978-80-86327-66-2 (1. vydání), ISBN: 978-80-86327-71-2 (2. vydání).

Aleš Dolný (ed.):

Vážky 2008

Sborník referátů z XI. celostátního semináře odonatologů v Českém lese je již sedmým v řadě, který přináší originální příspěvky věnované z různých pohledů vážkám. Je vydáván jako soubor příspěvků přednesených a prezentovaných v souvislosti s celostátními setkáními odonatologů. Většina článků ve sborníku je věnována výsledkům faunistických průzkumů vážek, a to v ob-

lasti Novohradských hor (dva příspěvky J. Petra), Vsetínska (J. Koleček), Brněnska (O. A. Fischer), Libavé (R. Pěgřímek) a Českého lesa (M. Waldhauser, M. Honců a O. Roztočil). Článek M. Waldhausera přináší dosud nepublikovaná nálezková data 17 vzácných nebo regionálně významných druhů vážek z více lokalit ČR. F. Harabiš a K. Jiskra uvádějí aktuální informace o „naturovém“ druhu šídlatce kroužkované (*Sympetma paedisca*) na Sokolovsku, Karlovarsku a Chomutovsku.. A. Dolný, P. Hesoun a M. Waldhauser podrobně diskutují ochranný management, a to na podkladě příkladů konkrétních managementů cenných lokalit s významnými odonatocenózami (extenzivně využívané rybníky, přechodové rašelinště). Představen je i tzv. rotační model sukcese jako nástroj k udržení vysoké diverzity vážek, a to na příkladu soustavy antropogenně podmíněných tůň v říční nivě. O. A. Fischer představuje vážky jako mezipřehleditele motolic a tasemnic. I. Rus tématicky zpestřil obsah tohoto sborníku článkem o filatelii – uvádí přehled států, sérií známek a soupis druhů na nich uvedených. Kvalita příspěvků je zaručena recenzováním všech příspěvků členy redakční rady. Vydáno v rámci programu ČSOP „Ochrana biodiverzity“ podpořeného Ministerstvem životního prostředí ČR.

Formát A5, dvoubarevná obálka, brož. vazba, 194 stran, tabulky, mapy, grafy, fotografie, náklad 400 ks, cena 1840 Kč. ISBN: 978-80-86327-72-3.

Petra Humlíčková a kol:

Účast Českého svazu ochránců přírody ve správních řízeních na okrese Benešov v letech 1996 – 2007 (analytická a případová studie)

Publikace je výsledkem analýzy činnosti ČSOP v letech 1996 až 2007 ve správních řízeních v ochraně přírody a krajiny na okrese Benešov. Díky zachovalosti archivu bylo možné vytvořit v českých poměrech unikátní studii praktické aplikace účasti veřejnosti ve správních řízeních.

Po obecném úvodu do problematiky účasti veřejnosti, výkladu pojmu a možností účasti, následuje charakteristika specifík okresu Benešov jako území, ale i charakteristiky a popis činnosti ekologických nevládních organizací působících v této oblasti.

Analytický výstup je obsažen v samostatné kapitole, ve které je zkoumána účast ČSOP v řízení z několika pohledů – z hlediska počtu řízení, jejich rozložení v průběhu času, podle jednotlivých právních předpisů i dle věcných okruhů. Dále je hodnocen průběh těchto řízení, způsob vyjadřování ČSOP a jeho celková úspěšnost, zvláště jsou rozebírány i jednotlivé typy řízení. Samostatné kapitoly jsou věnovány pozemkovým spolkům, právním rozborům několika vybraných kauz ČSOP (rozbor konkrétních strategií, postupů a předpokladů k úspěšnému vedení v jednotlivých typech řízení, které se může stát inspirací i pro jiné spolky či jednotlivce).

Vydání publikace bylo podpořeno grantem z Islandu, Lichtenštejnska a Norska v rámci Finančního mechanismu EHP a Norského finančního mechanismu prostřednictvím Nadace rozvoje občanské společnosti.

Formát A5, plnobarevná publikace, šitá, 56 stran, 8 barevných fotografií, 30 grafů, 6 tabulek, 2 pérovky, náklad 1 500 ks, zdarma. ISBN: 978-80-86327-67-9.

Kateřina Červenková (ed.):

Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta ve Středočeském kraji 2008 – 2009 (Katalog vzdělávacích programů, kurzů, seminářů a dalších služeb pro školy)

Přehled služeb EVVO poskytovaných středisky environmentální výchovy ve Středočeském kraji. Obsahuje nabídky výukových programů, soutěží, seminářů, kurzů a konferencí i adresář středisek EVVO ve školním roce 2008 – 2009. Vydání publikace financoval Středočeský kraj.

Formát A5, plnobarevná publikace, brož. vazba, 56 stran, náklad 1 500 ks, zdarma. ISBN: 978-80-86327-69-3.

Petra Humlíčková a kol:

Účast veřejnosti na rozhodování ve věcech ochrany přírody a krajiny (metodická příručka)

Publikace je určena všem, kteří se aktivně zúčastňují nebo mají zájem účastnit se řízení o ochraně přírody a krajiny. Vychází z výsledku analýzy praktické činnosti ČSOP na okrese Benešov v letech 1996 až 2007, ale i ze zkušeností ČSOP i autorů.

Úvodní kapitola se věnuje rozboru právních úprav účasti veřejnosti, a to především z pohledu občanů nebo jejich sdružení se zájmem o ochranu životního prostředí a jejich účasti v nejrůznějších řízeních. Vedle pramenů českého vnitrostátního práva stručně uvádí i mezinárodněprávní a komunitární právní prameny této problematiky. Dále navazuje kapitola o zakládání občanských sdružení a formách jejich činnosti v jednotlivých krocích s odkazy na potřebné vzory v přílohové části publikace. Samostatná kapitola je věnována poměrně specifické a často opomíjené otázce – vedení archivu a dokumentace občanského sdružení – popisuje několik základních pravidel, které nejen usnadní archivování dokumentů, ale i poukáží na nejčastější chyby a nedostatky při jeho vedení ve vztahu k praxi. Největší prostor publikace je věnován metodickým doporučením k jednotlivým typům řízení, která vycházejí z dlouhodobých zkušeností ČSOP (kácení stromů, různé druhy výstavby, různá vodoprávní řízení, atd.). Ke každé ze skupin je uveden krátký teoretický úvod včetně potenciálních negativních vlivů na životní prostředí, dále zásady, které si ČSOP pro tento typ řízení vytvořil a které v nich důsledně uplatňuje (typy situací, ve kterých se ČSOP nevyjadřuje, záměry, se kterými nesouhla-

sí, nebo se kterými souhlasí pouze s podmínkami, včetně uvedení těchto podmínek). Pro snazší pochopení a ukázkou praxe je vždy uvedeno i několik krátkých příkladů skutečných kauz. Závěrečná přílohová část obsahuje vzory úkonů při zakládání občanského sdružení, jeho činnosti a účasti v řízení, atd.

Vydání publikace bylo podpořeno grantem z Islandu, Lichtenštejnska a Norska v rámci Finančního mechanismu EHP a Norského finančního mechanismu prostřednictvím Nadace rozvoje občanské společnosti.

Formát A5, plnobarevná publikace, šitá, 72 stran, 6 barevných fotografií, náklad 1 500 ks, zdarma. ISBN: 978-80-86327-68-6.

Lenka Suchanová:

Vzdělávací akce Podblanického ekocentra ČSOP Vlašim

Nabídka ekologických výukových programů pro mateřské, základní, střední školy a učiliště, exkurzí, praxí a vedení odborných prací, pomůcek, literatury a vzdělávacích akcí pro pedagogy, soutěží a dalších služeb pro školní rok 2008/2009. Publikace byla vydána za finanční podpory Středočeského kraje.

Formát A5, dvoubarevná obálka, brož. vazba, 52 stran, 23 fotografií, 5 kreseb, náklad 1 000 ks, zdarma. ISBN: 978-80-86327-70-9.

Ostatní tiskoviny

Podpora biodiverzity v blízkosti lidských sídel

Dotisk dvou letáků s návodem, jak podpořit biodiverzitu v blízkosti lidských sídel (Ježci a jak jim pomoci a Mláďata – Kdy potřebují naši pomoc?). Letáky jsou určeny nejširší veřejnosti.

Formát: Ježci 2× A4, Mláďata 4/3 A4, složené na 1/3 A4, plnobarevné na recyklovaném papíru, náklad po 2 000 ks.

Samolepka kuříčky hadcové

Propagační samolepka k projektu záchranu kuříčky hadcové (*Minuartia smejkalii*).

Ovál 8 × 11 cm, plnobarevná, náklad 1 000 ks.

Vydání samolepky bylo podpořeno MŽP.

Dolnokralovické hadce

Dotisk letáku informujícího o geologických a botanických zajímavostech této výjimečné lokality zařazené spolu s vodní nádrží Želivka do národního seznamu evropsky významných lokalit (Natura 2000).

Formát A4 složený na 1/3 A4, plnobarevný, náklad 1 000 ks.

Vydání letáku bylo podpořeno MŽP.

INTERNETOVÉ STRÁNKY

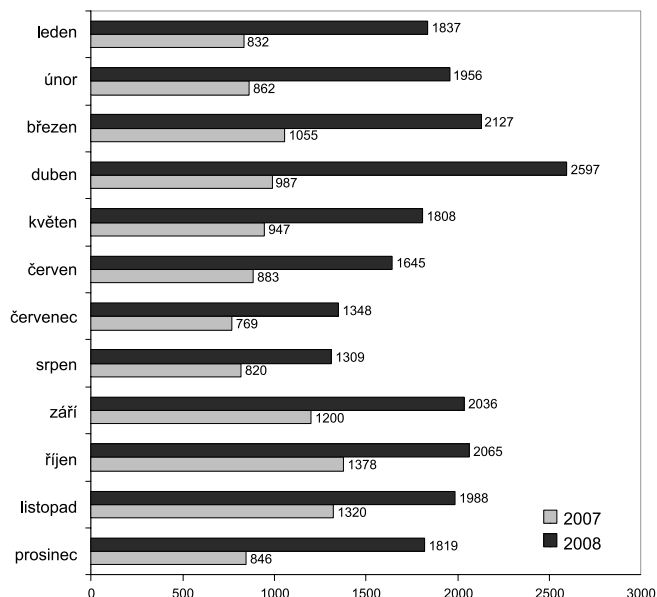
Mgr. Petra Macháčková, DiS.

Webové stránky slouží jako informační zdroj o ČSOP Vlašim pro širokou veřejnost (aktuální informace o pořádaných akcích, výstavách, workshopech, tiskové zprávy, informace o činnosti ČSOP Vlašim, ekoporadna), pedagogy (aktuální nabídka výukových programů, seminářů, soutěží atp.), studenty (možnosti brigád, stáží, praxí a vedení odborných prací), děti (informace z oddílů Mladých ochránců přírody, novinky ze záchranné stanice pro živočichy, informace o soutěžích) a další zájemce z řad veřejné správy, zemědělců, podniků atp.

V roce 2008 naše webové stránky otevřelo 22 535 návštěvníků (61,6 návštěv denně), což je téměř dvakrát více než v roce 2007, kdy bylo zaznamenáno 11 899 přístupů. Zájem o informace na internetových stránkách tak neustále roste. Na grafu č. 11 jsou znázorněny návštěvy v jednotlivých měsících, nejnavštěvovanějším měsícem byl duben, kdy probíhalo několik seminářů pro učitele a zejména týden ke Dni Země, vysoká návštěvnost byla již tradičně na začátku nového školního roku (září, říjen, listopad), kdy si školy na základě internetové nabídky objednávají ekologické výukové programy. Nejnižší návštěvnost byla – stejně jako v předchozích letech – o letních prázdninách (červenec, srpen). Nejvíce hostů (98) jsme zaznamenali 19. prosinec 2008.

Titulní stránka byla po celý rok průměrně jednou týdně aktualizována. Byly přidávány také novinky na stránky záchranné stanice pro živočichy. Největší aktualizací v roce 2008 prošly stránky střediska EVVO.

Graf č. 11 : Návštěvnost na www.csopvlasim.cz v roce 2008 vzrostla téměř dvakrát oproti roku 2007. Nejvíce návštěvníků bylo zaznamenáno na začátku školního roku, kdy si pedagogové na internetu vybírali ekologické výukové programy, naopak nejméně lidí navštívilo naše stránky o letních prázdninách.

REGIONÁLNÍ ROZVOJ

Kraj blanických rytířů

① Petr Zapletal

V roce 2008 se nám podařilo získat další dotaci na pokračování projektu propagace Kraje blanických rytířů. Projekt s celkovými náklady 3 590 000 Kč se bude realizovat do jara 2010. Obsahově navazuje na předchozí propagaci. V rámci základního marketingového členění oslovíme potencionální návštěvníky prostřednictvím nadregionálních médií. Opět využijeme billboardové plochy u dálnice D1 a tábořské silnice, vyjde mimořádná příloha MF DNES a Lidových novin zaměřená výhradně na propagaci Kraje blanických rytířů, budeme se snažit proniknout do rozhlasu i tiskovin prostřednictvím informací a článků, k propagaci využijeme i rádio Blaník. Pro informování návštěvníků regionu budeme distribuovat různé typy tiskovin. Vyjde další číslo Rytířských novin, které vyšly poprvé v roce 2008, připravujeme „Tipy na pěší i cyklistické výlety“ i další propagační letáky. Navážeme druhým dílem na úspěšnou publikaci „Opomíjená místa Podblanicka“, další plánovanou publikací bude „Těžba zlata na Podblanicku“.

Ke konci roku 2008 zahájila svou práci v týmu Mgr. Jarmila Klaudysová, která bude manažerkou turistického regionu s úkolem zajištění komunikace mezi partnery, distribuce letáků, vyhodnocování nabídky a poprávky návštěvníků i dalších potřebných činností.

Projekt je postaven na finančním partnerství Kamberku, Kondrace, Louňovic pod Blaníkem, Načeradce, Pravonína, Vlašimi a Mikroregionu Český smaragd. Nově se k projektu přidaly také obce Ratměřice a Veliš. K dalším partnerům patří např. Muzeum Podblanicka, Správa CHKO Blaník i někteří podnikatelé v ubytovacích službách.

Blanický rytíř

① Ing. Pavel Pešout

Na Velký pátek (21. března 2008) bylo již podesáté uděleno ocenění Blanický rytíř fyzické osobě, která se významně zasloužila o ochranu a rozvoj přírodního a kulturního dědictví Podblanicka. Ocenění udělovaly třem navrženým kandidátům neziskové organizace Podblanicka, konkrétně Podblanické ekocentrum ČSOP Vlašim (administrátor ceny), občanské sdružení Chlum Čerčany, Vlastivědný klub P. A. N. Vlasáka Vlašim, Vlastivědný klub Votice, Vlastivědný klub Český Merán, o. p. s. Český Merán, Klub mladých Sedlec-Prčice, Sdružení Přátel Chorýšan, Český svaz ochránců přírody Benešov, Český svaz ochránců přírody Kladruby, Český svaz ochránců přírody

Sázava, Český svaz ochránců přírody Střítež, Český svaz ochránců přírody Votice, Vlastivědný klub Šternberk, Vlastivědný klub Týnec nad Sázavou a okolí, Podblanický vědeckotechnický klub železniční, Podblanické infocentrum, občanské sdružení Podblanickem, Vlašimská hudební mláďa a Vlašimská astronomická společnost.

Porota složená ze zástupců jednotlivých nevládních organizací vybírala z více jak tří desítek nominací, z nichž osm bylo podáno v roce 2007. Po nelehkém rozhodování vybrala tyto tři nové nositele ocenění, vždy za celoživotní dílo (seřazeni dle abecedy):

Zdeněk Brandl z Českých Budějovic.

František Müller z Vlašimi.

Josef Zemánek z Benešova, in memoriam.

Slavnostního udělování, které proběhlo v obřadní síni vlašimského zámku, se účastnilo na sedmdesát hostů kulturního, společenského i politického života regionu. Na půdě města přítomně přivítal starosta Vlašimi Mgr. Luděk Jeništa. Pozvání přijal senátor Parlamentu České republiky Mgr. Karel Šebek, náměstek hejtmana Středočeského kraje Ing. Vilém Žák (viz rámeček), řada starostů měst a obcí Podblanicka, ředitelé škol z Podblanicka a mnoho dalších hostů.

Pískovcové sošky blanických rytířů z dílny akad. soch. foto: A. Polesná Daniela Talavery.

Blaničtí rytíři obdrželi již tradičně kromě pěkného diplomu každý svou originální velmi hodnotnou pískovcovou sochu Blanického rytíře od akademického sochaře Daniela Talavry. Pořízení těchto soch sponzorovala firma Rabbit a. s. Trhový Štěpánov.

Na závěr slavnostního aktu byla zveřejněna výzva k nominování na Blanické rytíře za rok 2008, kteří budou uděleni v roce 2009.

Čerství držitelé ocenění Blanický rytíř za rok 2007 – foto: A. Polesná
zleva syn Josefa Zemánka, Zdeněk Brandl a František Müller.

Podblanická galerie ČSOP Vlašim

Mgr. Stanislav Příhoda, Jan Urban

Podblanická galerie ČSOP Vlašim, která působí ve Vlašimské bráně, úspěšně dokončila třetí rok své činnosti. Je celoročně přístupná veřejnosti a představuje díla podblanických umělců, většinou obrazy, plastiky, keramiku a další exponáty, které jejich vlastníci či umělci sami galerii věnovali nebo zapůjčili. Obě patra brány jsou vyhrazena pro stálou expozici, vstupní schodiště pak pro samostatné výstavy. Interiér doplňují obrazy, malířské náčiní a další předměty malíře Mgr. Stanislava Příhody, který zde i nadále umělecky působí a galerii řídí. V roce 2008 pokračovalo soustředování obrazů a plastik od regionálních výtvarníků, zajišťování veškeré dostupné dokumentace o nich a zajištění přístupu veřejnosti do objektu. Podblanická galerie, v níž působí průvodcovská služba, je také volně přístupná před divadelními představeními v rámci Vlašimského pohádkového léta. V roce 2008 zhlédlo sbírky a prostory galerie kolem tisíce návštěvníků, což přibližně odpovídá návštěvnosti v minulých letech.

Sbírky galerie byly obohaceny o díla dalších autorů darem či zápůjčkou (Tříška, Pecháček, Seydl, Jindra a další), v roce 2008 byl Stanislavem Příhodou do galerie předán i archiv bývalého Klubu přátel výtvarného umění – skvělá sbírka grafiky (celkem 106 ks) našich předních umělců (např. Anderle, Kábrt, Mádlo, Herčík, Janoušek, Čechová, Houra a jiní), dalšími exponáty jsou darované grafické listy ak. mal. Jaroslava Sůry (7 serigrafii). Položili jsme také základ výtvarné knihovny v galerii.

Při ČSOP Vlašim aktivně pracuje Klub přátel Podblanické galerie, který v současné době sdružuje 30 zájemců o výtvarné umění. Pravidelně se schází na besedách „Hodinka v ateliéru“ (2. 4., 7. 5., 25. 6., 6. 8., 3. 9., 1. 10. a 5. 11. 2008), maloval s dětmi z klubu „Sluníčko“ (17. 5. 2008), uskutečnil zájezd do výstavní síně Josefa Tříšky v Trhovém Štěpánově (4. 6. 2008) či zajistil výtvarné akce pro mateřské školy (10. – 12. 6.) a další

ročník „Podblanického plenéru“ spojeného s výstavou v parku (20. 9. 2008). Úspěchem v roce 2008 bylo vytvoření velké kroniky Podblanické galerie na volných listech formátu A2. Její výstava proběhla v Podblanickém ekocentru ČSOP Vlašim (25. 6. – 31. 8. 2008). Zdařila se i výstava bonsajů Ivana Kubaly v ateliéru Podblanické galerie (14. a 15. 6. 2008). Sezóna pro veřejnost byla zakončena kulturním večerem pro vlašimskou veřejnost „Příhoda vzpomíná a hraje“ (22. 10. 2008), jehož výtěžek byl věnován na činnost Podblanické galerie. Pro členy Klubu přátel Podblanické galerie vyšla dvě čísla Občasníku.

Podblanická galerie ČSOP Vlašim Stálá výstava podblanických umělců ve Vlašimské bráně.

Návštěvní doba pro veřejnost:
10.00 – 12.00 h., 13.00 – 16.00 h., v květnu
a září v sobotu a v neděli, v období od 1. 6.
do 31. 8. 2009 denně od úterý do neděle, po
předchozí dohodě i mimo sezónu.

Od dubna do listopadu každou první středu v měsíci probíhá v malířském ateliéru v Podblanické galerii setkání zájemců o výtvarné umění pod názvem „Hodinka v ateliéru“.

Velmi náročná byla příprava výstavy Kronika Vlašimské brány, která v průběhu prázdnin představila na čtyřiceti listech formátu A2 fotografie, dokumenty a údaje z historie i současnosti Vlašimské brány.

Výbor Programu obnovy venkova

① Jan Urban

Také v roce 2008 zastupoval Jan Urban naši organizaci při jednáních Krajského výběrového výboru Programu obnovy venkova Středočeského kraje (POV). Ten je významným nástrojem rozvoje regionu, díky němuž se v obcích Středočeského kraje opravila řada místních komunikací a veřejných prostranství, mnohde tyto prostředky pomáhají rekonstrukci mateřských či základních škol.

Dotační titul 1 (akce místních programů obnovy venkova) je určen na obnovu a údržbu venkovské zástavby a občanské vybavenosti, na zkvalitnění technické infrastruktury a komunikací, výstavbu cyklistických a pěších stezek, rekonstrukci a výstavbu veřejného osvětlení, obnovu a zřízení veřejné zeleně či úpravy veřejných prostranství. Z rozpočtu Středočeského kraje pro rok 2008 bylo na podporu POV přiděleno 110 mil. Kč. Celkem bylo přijato 987 žádostí v celkové úhrnné výši 171 886 602 Kč. Vyřazeny byly žádosti, které nesplňovaly Zásady POV, což je jeden z úkolů výboru POV. Ten dále projednává a schvaluje návrh Zásad pro poskytování prostředků POV pro následující rok. Svě závěry výbor předkládá ke schválení Radě Středočeského kraje. V roce 2008 proběhla celkem tři zasedání Krajského výběrového výboru POV na Krajském úřadu Středočeského kraje v Praze (31. 1., 14. 2. a 28. 2. 2008).

Podblanické infocentrum, o. s.

① Lenka Röschelová

Založení Podblanického infocentra v roce 1999 jako neziskového sdružení tří subjektů (ČSOP Vlašim, P. Röschel a F. Noha) bylo jedním z výstupů projektu Českého svazu ochránců přírody Vlašim s názvem „Vlašim – srdce Podblanicka“, zaměřeného na rozvoj místního turistického ruchu.

Podblanické infocentrum se postupem času stalo nezbytnou součástí města. Jeho sídlem byly nejprve prostory v Podblanickém ekocentru ČSOP Vlašim. Po 6 letech, v srpnu 2005, bylo díky podpoře EU a realizaci projektu Zámek a park I. pro infocentrum vytvořeno zázemí na nádvoří Vlašimského zámku v tzv. Nebesářových domcích. Díky novým prostorám navštívilo informační centrum podle statistik mnohem více lidí a služby byly rozšířeny. V roce 2005 přišlo do infocentra 1 574 lidí, v roce 2007 už to bylo 7 264 a v roce 2008 pomyslná osmitisícová hranice byla překročena už v říjnu.

Hlavní náplní pracovníků infocentra je kromě shromažďování a rozšiřování informací o regionu, podpory při pořádání kulturních či sportovních akcí také vytváření, zpracování a distribuce informačních materiálů, rozvoj turistiky v regionu a další aktivity spojené s rozvojem města Vlašimi a regionu Podblanicka. Od roku 2005 je v nabídce prohlídkový okruh parkem s průvodcem. Lidé mají možnost v informačním centru použít také veřejný internet nebo zakoupit vstupenky na kulturní a společenské akce od společnosti TicketArt a TicketPro, zároveň zde seženou vstupenky na místní akce či akce v nejbližším okolí. Pro turisty je důležité zapojení do rezervačního systému ubytování společnosti Sitour. Samozřejmostí je široká škála pohlednic, map, knih a propagačních předmětů, jakými jsou turistické známky, pamětní medaile, magnety, keramika a jiné. Mezi velmi důležité činnosti informačního centra patří každo-

roční propagace města Vlašimi, regionu Podblanicka a Posázaví na veletrzích cestovního ruchu v Praze a v Brně.

Dalším důležitým mezníkem pro Podblanické infocentrum je 1. leden 2008, kdy byla činnost rozšířena o provozování internetové studovny na nově zrekonstruovaném nádraží ve Vlašimi, kam bylo Městem Vlašim propůjčeno veškeré vybavení. I zde mají lidé možnost koupit vstupenky na kulturní akce a mají zde přehled o akcích konaných ve Vlašimi a okolí.

V Podblanickém infocentru jsou v hlavním pracovním poměru zaměstnáni 2 zaměstnanci, jeden na vedlejší pracovní poměr. Nezbytnými pomocníky v letní sezóně se stávají brigádníci, kteří mají na starosti, kromě výpomoci v samotném infocentru, především prohlídkový okruh zámeckým parkem s výkladem. Při prohlídkovém okruhu mají návštěvníci možnost nejen získat informace o přírodě a historii vlašimského parku, ale také mohou navštívit interiéry Starého hradu nebo nedávno opraveného Čínského pavilonu.

V roce 2008 se rozhodlo Město Vlašim od zakladatelů (ČSOP Vlašim, P. Röschel a F. Noha) Podblanické infocentrum zcela převzít a dále provozovat. Také tuto skutečnost vnímáme jako ocenění téměř desetileté práce. V dalších letech bude infocentrum fungovat již pod Městem Vlašim.

Posázaví, o. p. s.

① Ing. Karel Kříž

V průběhu roku jsme pracovali v řídicích orgánech i pracovních skupinách Posázaví o.p.s. Konkrétně se jednalo o činnost ve správní radě, plénu a programovém výboru a rovněž v pracovní skupině Děti a mládež. Jako jeden z členů hodnotící komise jsme se účastnili hodnocení projektů podaných v rámci Leaderu 2007 – 2013. Probíhala rovněž spolupráce v oblasti šetrného turistického ruchu (vydávání a distribuce propagačních materiálů, příprava propagace pro rok 2009, příprava filmu o přírodě Posázaví).

ČLENOVÉ A DOBROVOLNÍCI ČSOP VLAŠIM

Členové ČSOP Vlašim

① Dagmar Tlustošová

Členem naší organizace se může stát každý, kdo má kladný vztah k přírodě a její ochraně. Členství je dobrovolné a není pro něj třeba splňovat jakékoliv odborné podmínky. Také neplatí, že se členem našeho sdružení může stát pouze ten, kdo se bude aktivně zapojovat do činnosti. Členství je vnímáno jako projev sounáležitosti a každý může přispět podle svých možností. Členské povinnosti tvoří zaplacení členského příspěvku (výdělečný člen 250 Kč, nevýdělečný 100 Kč, rodina 350 Kč, důchodci nad 70 let 50 Kč).

Členstvím v ČSOP každý získá

- zázemí největší neziskové organizace zabývající se ochranou přírody v ČR,
- šanci aktivně ovlivňovat stav naší přírody a krajiny,
- dobrý pocit, že podporujete organizaci, za kterou je vidět kus konkrétní práce,
- pravidelné zaslání členského časopisu Krása našeho domova a dalších informací,
- možnost využívat zajímavých slev v programu Zelená karta,

Foto je z podzimní brigády na významné lokalitě u Horní Lhoty, lidově zvané „Na Pramenech“ (vyskytuje se zde rosnatka okrouhlostá), kde jsme vyřezávali nálety dřevin. foto: D. Tlustošová

Výlet pro členy ČSOP Vlašim byl tentokrát do Železných hor. foto: M. Klaudys

- účastnit se výletů a jiných společných akcí.

Členové organizovaní v základní organizaci ve Vlašimi navíc získávají zdarma regionální vlastivědný časopis Pod Blaníkem, zdarma většinu publikací vydávaných ČSOP Vlašim a další slevy.

Několikrát za rok máme možnost sejít se při společných akcích. V roce 2008 to bylo při výročním setkání v budově ekocentra ve Vlašimi, pořádali jsme dvě brigády a jednodenní výlet do CHKO Železné hory, kromě toho se členové mohou účastnit dalších akcí pořádaných ČSOP Vlašim.

Výbor ČSOP Vlašim volený jednou za tři roky členskou schůzí se schází přibližně desetkrát ročně a projednává nejdůležitější rozhodnutí – např. nákupy pozemků v chráněných územích, investice, vnitřní směrnice pro fungování organizace, velké projekty organizace apod.

Ke dni 31. 12. 2008 bylo v naší organizaci celkem 205 členů.

Práce s dobrovolníky

① Mgr. Kateřina Červenková, Mgr. Šárka Tlustá

V roce 2008 nám v naší práci pomáhala také řada dobrovolníků, kteří se zapojovali do všech oblastí naší činnosti. V záchrané stanici pomáhalo 9 dobrovolníků. Na podzim při výsadbách ve volné krajině vydatně pomohli dobrovolníci z řad společnosti T-mobile. Na environmentální výchově a osvětě se podíleli zejména dobrovolníci z řad seniorů.

Do června 2008 pokračoval projekt Zkušenosti pro Podblanicko podpořený Nadací OSF Praha a Nadací České spořitelny. Jako cíl projektu jsme si vytkli jednak vytvořit pro seniory příležitost aktivně se zapojit do veřejně prospěšných aktivit, za druhé využít zkušeností, schopností a dalšího potenciálu seniorů pro region Podblanicka. Do konce projektu v červnu 2008 se nám podařilo zapojit různou měrou 15 seniorů. Hlavní aktivitou projektu bylo samotné zapojování seniorů a jejich dobrovolnická práce. Protože naše činnost je poměrně rozsáhlá, mohli i senioři vykonávat širokou škálu prací. Díky projektu získala naše organizace nejen spolupracovníky, ale i první zkušenosti s prací s dobrovolníky. Po ukončení projektu aktivity pokračují jako dlouhodobý program.

Dobrovolníci pomáhali s péčí o osiřelá mláďata. foto: J. Procházka

Akce uskutečněné v rámci projektu v roce 2008:

- Vytvoření dokumentu Strategie zapojování seniorů do činnosti ČSOP Vlašim, která byla přijata výborem naší organizace v květnu 2008
- Výtvarné dílny pro děti z mateřských škol Park malebný (10. – 12. 6. 2008) pod vedením Stanislava Příhody
- Výstava kronika Vlašimské brány autora Stanislava Příhody (25.6. – 31.8. 2008)
- Kulturní akce „Příhoda vzpomíná a hraje“ (19. 4. 2008 ve Zdislavicích a 22.10. 2008 ve Vlašimi)
- Výstava bonsajů Ivana Kubaly v Podblanická galerii (13. – 15. 6. 2008)
- Cyklus přednášek o bonsajích – Ivan Kubala (9.10., 30.10., 20.11. 2008)
- Další senioři se zapojili do mapování stavu naučných stezek, pomáhali s realizací opatření k ochraně přírody v terénu nebo v Záchrané stanici pro živočichy.

Z vernisáže výstavy Stanislava Příhody „Kronika vlašimské brány“. Autor sám doplnil vernisáž hudebním doprovodem.

foto: P. Havelka

FNADACE
ČESKÉ SPOŘITELNY

HOSPODAŘENÍ V ROCE 2008

Ing. Hana Krejčířová

Rok 2008 jsme uzavřeli se ziskem ve výši 635 254,45 Kč. Podíl jednotlivých středisek na výsledku hospodaření organizace je zřejmý z tabulky č.19. Prodej služeb v podílu 67% z veškerých výnosů viz graf č. 16 je pro organizaci největším příjmem obdobně jako v letech předcházejících. Jejich členění je znázorněno v grafu č. 17.

Největší částku v nákladech představují mzdové náklady, jak o tom vypovídá graf č. 18, struktura nákladů. K dokreslení informace slouží graf č. 13, z něhož můžeme sledovat vývoj podílu mzdových nákladů na celkových nákladech organizace. Vývoj průměrné hrubé mzdy vidíme z grafu č. 15. Pokles hodnoty vzhledem k toku 2007 je dán tím, že se zvýšil počet nekvalifikovaných zaměstnanců, kteří jsou ohodnoceni nižší hrubou mzdou. Díky dalším zakázkám, zejména střediska Péče o zeleň, postupně narůstá průměrný roční počet pracovníků. V roce 2008 to bylo 40,83 přepočtených zaměstnanců. Vývoj tohoto ukazatele od roku 2005, kdy jsme byli prvně povinni předat tuto informaci na úřad práce, je patrný z grafu č. 12. Jak se měnil počet zaměstnanců ve střediscích, sleduje tabulka č. 18. Zajímavou informací je i graf č. 14, který znázorňuje průměrný věk kmenových zaměstnanců v jednotlivých střediscích.

V závěru roku 2007 byl poprvé vytvořen fond kulturních a sociálních potřeb ve výši 126 527 Kč. Během roku 2008 z něj bylo postupně celkem osmi zaměstnancům bezúročně půjčeno 160 500 Kč. Ke dni 31. 12. 2008 bylo z této částky splaceno 57 000 Kč. K významným životním výročím bylo z fondu uhrazeno 11 698,- Kč na dárky pracovníkům organizace. Sportovní setkání zaměstnanců na bowlingu odčerpalo částku 10 050 Kč. V souladu se směrnicí o FKSP bylo ke konci roku 2008 na účet fondu převedeno dalších 147 464 Kč.

Pro potřeby střediska Péče o zeleň bylo díky již splacenému investičnímu úvěru pořízeno nákladní auto s nakladačem Praga V3S za 1 298 335 Kč. V souvislosti se záměrem vystavět novou stanici pro zraněné živočichy mimo město byl v roce 2008 zaplacen stavební projekt v částce 312 116,- Kč. V rámci pořízení drobného dlouhodobého hmotného majetku byly v loňském roce zakoupeny dvě osobní auta (Felicia a Favorit za 38 000 Kč, respektive 12 000 Kč) a přívěs RAPID za 39 850 Kč. Tím byl rozšířen vozový park střediska Péče o zeleň. Pro stejné středisko byly zakoupeny dva křovinořezy značky STIHL, a to FS 450 v hodnotě 18 151,26 Kč a FS 87 za 8 400 Kč.

V průběhu roku 2008 byla provedena inventarizace majetku. Fyzická likvidace vyřazeného majetku v částce 544 868,08 Kč a jeho následné vyřazení z účetní evidence proběhly v únoru 2009.

Stejně jako v roce minulém jsme i letos vytvořili rezervu na opěrnou zeď kolem zahrady ve výši 546 000 Kč.

Sponzoři v roce 2008 přispěli na chod organizace v celkové částce 1 691 000 Kč. Z toho představoval příspěvek firmy Erika, a.s. 550 tisíc a příspěvky obcí na projekt Kraj blanických rytířů 303 tisíc korun. V rámci dárcovských SMS nám bylo na účet připsáno 57 649,50 Kč.

Ministerstvo životního prostředí nám v roce 2008 přispělo na údržbu přírodně cenných lokalit v celkové výši 1 686 000 Kč. V červnu 2008 jsme ukončili práce na projektu „Zlepšení života v komunitách prostřednictvím aktivit a služeb nevládních neziskových organizací“. Po odevzdání závěrečné zprávy a vyúčtování nám Nadace rozvoje občanské společnosti poskytla částku 718 tisíc korun. Díky dotaci ve výši 310 000 Kč v rámci projektu „Začleňování nových metod do EVVO ve školách a střediscích ekologické výchovy“ od Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy jsme mohli rozšířit aktivity střediska EVVO. Vzhledem ke schválení projektu Kraj blanických rytířů II jsme pokračovali v propagaci podblanické oblasti v rámci turistického ruchu. V roce 2008 jsme tak vyčerpali částku 528 000 korun. Dotace na tábor v roce 2008 od Sdružení mladých ochránců přírody činila 13 602 Kč.

Smlouva s Úřadem práce Benešov nám umožnila v roce 2008 přijmout patnáct sezónních pracovníků v rámci veřejně prospěšných prací. Celkem jsme tak získali 937 655 Kč. Na vytvoření společensky účelného pracovního místa jsme přijali dotaci od Úřadu práce v Benešově ve výši 76 130 Kč.

Ani v uplynulém roce jsme nebyli ušetřeni kontrol účetnictví za prošlá období. Bylo zkontrolováno celkem jedenáct projektů z let 2001 až 2007, a to pracovníky Finančního úřadu z Benešova, Ministerstva životního prostředí a Státního zemědělského intervenčního fondu. Ve dvou případech byly doloženy doměrky, které byly na základě našeho odvolání vzhledem k formálnímu pochybení odpuštěny.

V posledním únorovém týdnu 2009 proběhl audit účetnictví. Ing. Josef Buček, auditor, ve své zprávě konstatoval, že účetní uzávěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv, pasiv a finanční situace naší organizace v souladu s českými účetními předpisy.

Tabulka č. 20

ROZVAHA 2008 (v celých tisících Kč)

AKTIVA		
	1/1/08	12/31/08
A. Dlouhodobý majetek celkem	26 701	27 518
I. Dlouhodobý hmotný majetek celkem	32 836	35 146
Pozemky	478	574
Umělecká díla, předměty a sbírky	424	450
Stavby	27 190	27 467
Samostatné movité věci a soubory movitých	3 126	4 727
Drobný dlouhodobý hmotný majetek	1 564	1 564
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	54	364
II. Oprávky k dlouhodobému majetku celkem	-6 135	-7 628
Oprávky ke stavbám	-2 864	-3 877
Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům	-1 707	-2 187
Oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku	-1 564	-1 564
B. Krátkodobý majetek celkem	8 192	7 744
III. Zásoby celkem	1 941	1 930
Materiál na skladě	378	437
Nedokončená výroba	1 465	1 397
Výrobky	98	96
IV. Pohledávky celkem	3 869	1 332
Odběratelé	1 477	1 035
Poskytnuté provozní zálohy	32	26
Pohledávky za zaměstnanci	3	145
Daň z příjmů	5	5
Nároky na dotace a ostatní zúčtování se státním rozpočtem	2 413	206
Jiné pohledávky	99	97
Dohadné účty aktivní	38	38
Opravná položka k pohledávkám	-198	-220
V. Krátkodobý finanční majetek celkem	1 945	4 156
Pokladna	79	152
Ceniny	19	10
Účty v bankách	1 847	3 914
Peníze na cestě	0	80
V. Jiná aktiva celkem	437	326
Náklady příštích období	211	163
Příjmy příštích období	226	163
AKTIVA CELKEM	34 893	35 262

PASIVA		
	1/1/08	12/31/08
A. Vlastní zdroje celkem	28 112	28 153
I. Jmění celkem	27 604	27 518
Vlastní jmění	27 477	27 266
Fondy	127	252
II. Výsledek hospodaření celkem	508	635
Účet výsledku hospodaření	508	635
B. Cizí zdroje celkem	6 781	7 109
III. Rezervy celkem	546	1 092
Rezervy	546	1 092
IV. Dlouhodobé závazky celkem	0	536
Dlouhodobé bankovní úvěry	0	536
V. Krátkodobé závazky celkem	3 092	4 624
Dodavatelé	421	828
Přijaté zálohy	25	25
Ostatní závazky	51	9
Zaměstnanci	502	550
Závazky k institucím soc.zabezp a veř.zdrav. pojištění	249	255
Ostatní přímé daně	47	40
Daň z přidané hodnoty	295	360
Ostatní daně a poplatky	40	53
Jiné závazky	26	51
Krátkodobé bankovní úvěry	400	1 272
Dohadné účty pasivní	86	181
Ostatní krátkodobé finanční výpomoci	950	1 000
VI. Jiná pasiva celkem	3 143	857
Výdaje příštích období	12	73
Výnosy příštích období	3 131	784
PASIVA CELKEM	34 893	35 262

VÝKAZ ZISKŮ A ZTRÁT 2008 (v celých tisících Kč)

NÁKLADY	
I. Spotřebované nákupy celkem	4 481
Spotřeba materiálu	3 925
Spotřeba energie	241
Spotřeba ostat.neskladovatených dodávek	48
Prodané zboží	267
II. Služby celkem	5 683
Opravy a udržování	409
Cestovné	85
Ostatní služby	5 189
III. Osobní náklady celkem	11 175
Mzdové náklady	8 298
Zákonné sociální pojištění	2 564
Zákonné sociální náklady	313
IV. Daň a poplatky celkem	53
Daň silniční	52
Daň z nemovitosti	1
V. Ostatní náklady celkem	533
Ostatní pokuty a penále	4
Úroky	150
Jiné ostatní náklady	379
VI. Odpisy,prodaný majetek,tvorba rezerv a opr. položek celkem	2 061
Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	1 493
Tvorba rezerv	546
Tvorba opravných položek	22
VII. Poskytnuté příspěvky celkem	35
Poskytnuté příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami	32
Poskytnuté členské příspěvky	3
NÁKLADY CELKEM	24 021

VÝNOSY	
I. Tržby za vlastní výkony a zboží celkem	17 755
Tržby za vlastní výroby	743
Tržby z prodeje služeb	16 641
Tržby za prodané zboží	371
II. Změny stavu vnitroorganizačních zásob celkem	-70
Změna stavu zásob nedokončené výroby	-67
Změna stavu zásob výrobků	-3
III. Ostatní výnosy celkem	1 227
Úroky	13
Zúčtování fondů	1 011
Jiné ostatní výnosy	203
IV. Přijaté příspěvky celkem	1 721
Přijaté příspěvky (dary)	1 691
Přijaté členské příspěvky	30
V. Provozní dotace celkem	4 023
Provozní dotace	4 023
VÝNOSY CELKEM	24 656

HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK VE SCHVALOVACÍM ŘÍZENÍ	635
--	------------

VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ PO ZDANĚNÍ	635
--	------------

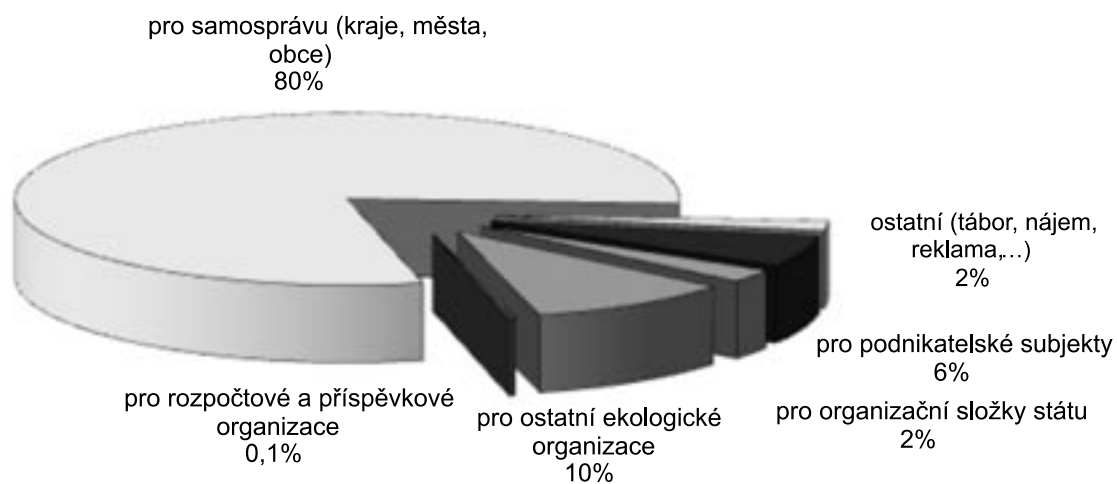
Graf č. 16: Členění výnosů 2008.

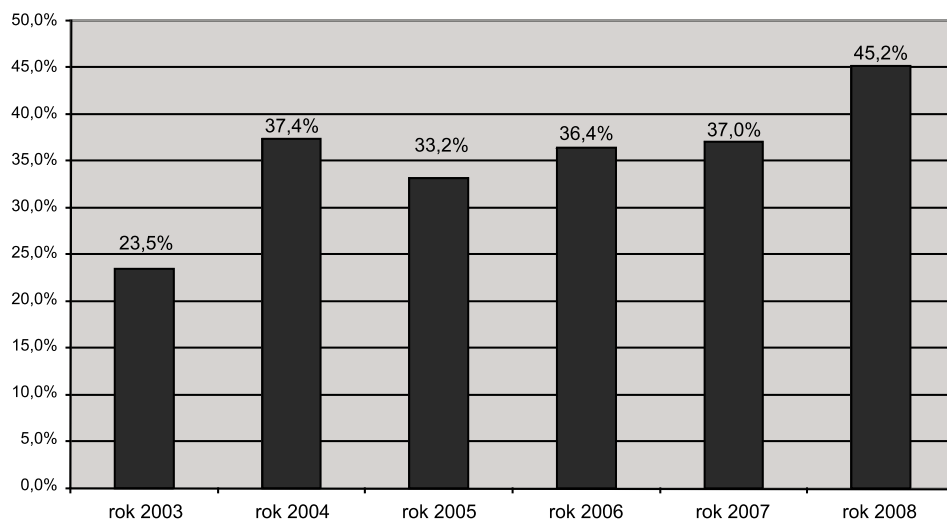
Tabulka č. 19: Podíl jednotlivých středisek na výsledku hospodaření.

středisko	výsledek hospodaření
Ochrana přírodního a kulturního dědictví	-6 235,70 Kč
Environmentální výchova, vzdělávání a osvěta	-98 238,00 Kč
Péče o přírodu a krajinu	-94,02 Kč
Péče o zeleň	608 350,17 Kč
Nedaňové náklady	-5 900,00 Kč
Ekooobchůdek, rybníky, nájem, reklama, ...	137 360,00 Kč
	635 242,45 Kč

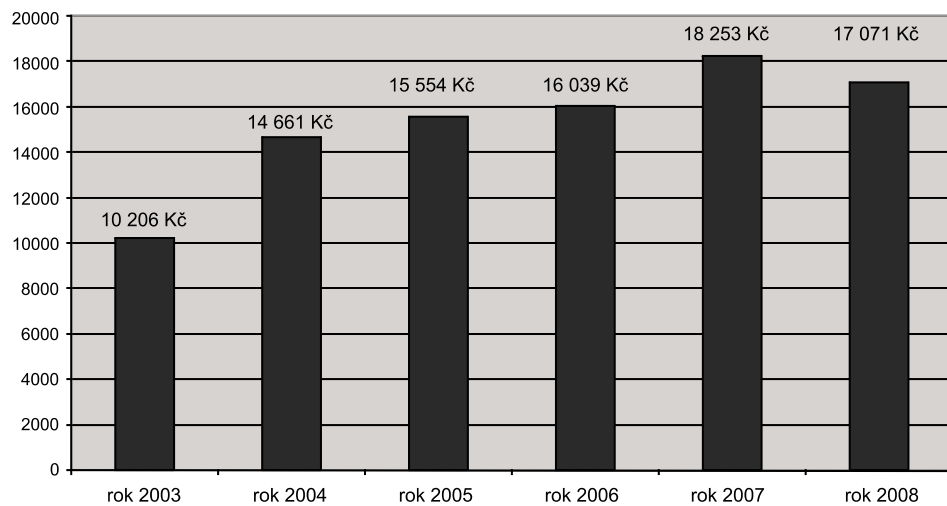
Graf č. 17: Rozdělení služeb 2008.

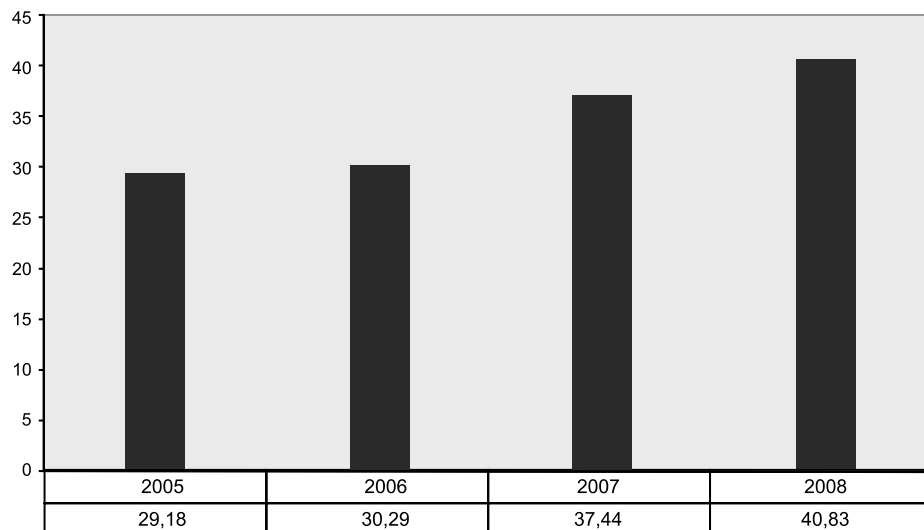
Graf č. 13: Podíl mzdových nákladů na celkových nákladech organizace.

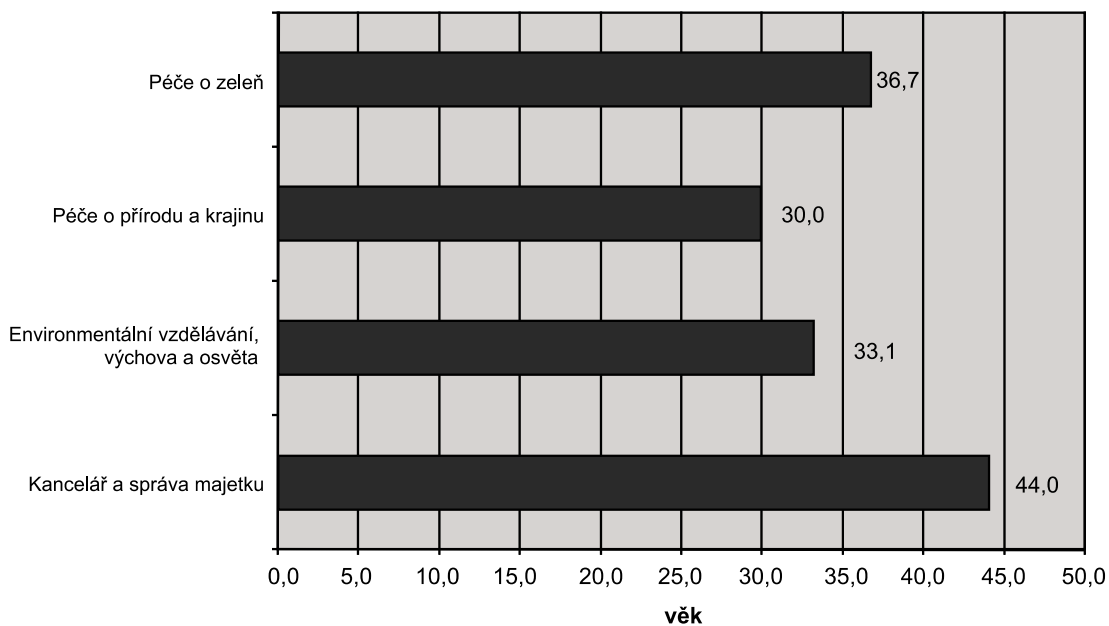
Graf č. 15: Průměrná hrubá mzda v letech 2003 – 2008.

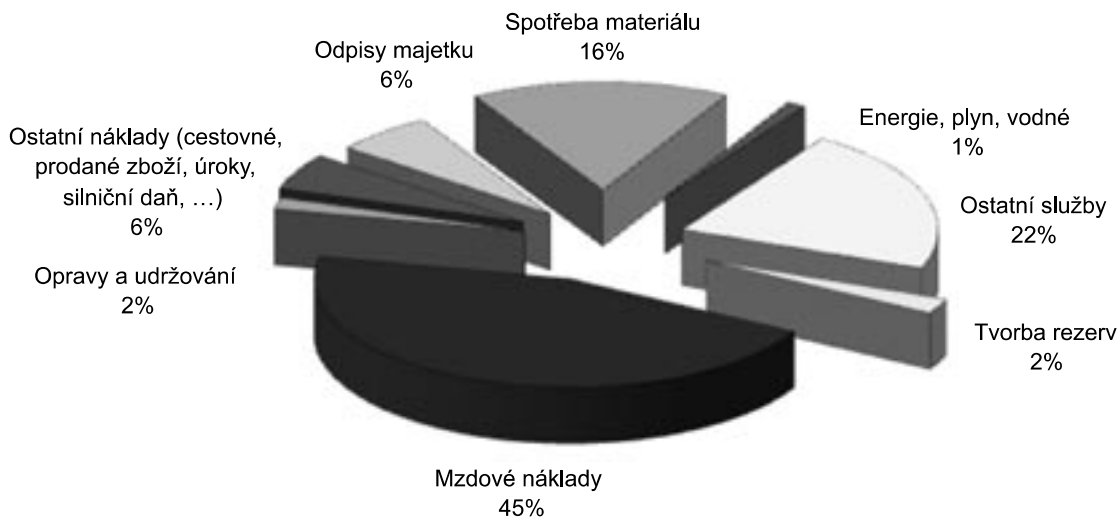
Graf č. 12: Vývoj průměrného ročního přepočteného počtu zaměstnanců.

Graf č. 14: Průměrný věk kmenových zaměstnanců ve střediscích.

Graf č. 18: Struktura nákladů 2008.

Tabulka č.18: Vývoj počtu kmenových zaměstnanců v období let 2004 - 2008.

VÝVOJ POČTU KMENOVÝCH ZAMĚSTNANCŮ V OBDOBÍ LET 2004 - 2008						
středisko	název střediska	2004	2005	2006	2007	2008
1	Ochrana přírodního a kulturního dědictví	3,22	3	3,5	3,9	5,7
3	Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta	3,73	5	4,2	4,8	5,1
4	Péče o přírodu a krajinu	3	3,33	4,8	5,0	4,0
5	Péče o zeleň	3	4	5,3	14,3	24,5

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA

o ověření roční účetní závěrky k 31.12.2008 občanského sdružení

**Český svaz ochránců přírody
základní organizace 02/09 Vlašim
258 01 Vlašim, Pláteníkova 264
IČO 18595677**

Zpráva je určena výboru základní organizace 02/09 ČSOP Vlašim.

Provedl jsem audit přiložené účetní závěrky občanského sdružení Český svaz ochránců přírody k 31. 12. 2008 za období od 1. 1. 2008 do 31. 12. 2008, tj. rozvahy k 31.12.2008, výkaz zisku a ztráty a přílohu této účetní závěrky, včetně popisu použitých významných metod. Údaje o společnosti jsou uvedeny v příloze této účetní závěrky.

Za sestavení a věrné zobrazení účetní závěrky v souladu s českými účetními předpisy odpovídá statutární orgán organizace. Součástí této odpovědnosti je navrhnout, zavést a zajistit vnitřní kontroly nad sestavováním a věrným zobrazením účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou, zvolit a uplatňovat vhodné účetní metody a provádět dané situaci přiměřené účetní odhady.

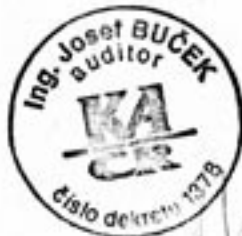
Mou úlohou je vydat na základě provedeného auditu výrok k této účetní závěrce. Audit jsem provedl v souladu se zákonem o auditorech a Mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. V souladu s těmito předpisy jsem povinen dodržovat etické normy a naplánovat a provést audit tak, abych získal přiměřenou jistotu, že účetní závěrka neobsahuje významné nesprávnosti.

Audit zahrnuje provedení auditorských postupů, jejichž cílem je získat důkazní informace o částkách a skutečnostech uvedených v účetní závěrce. Výběr auditorských postupů závisí na úsudku auditora, včetně posouzení rizik, že účetní závěrka obsahuje významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou. Při posuzování těchto rizik auditor přihlídně k vnitřním kontrolám, které jsou relevantní pro sestavení a věrné zobrazení účetní závěrky. Cílem posouzení vnitřních kontrol je navrhnout vhodné auditorské postupy, nikoli vyjádřit se k účinnosti vnitřních kontrol. Audit též zahrnuje posouzení vhodnosti použití účetních metod, přiměřenosti účetních odhadů provedených vedením i posouzení celkové prezentace účetní závěrky.

Domnívám se, že získané důkazní informace tvoří dostatečný a vhodný základ pro vyjádření mého výroku.

Výrok auditora

Podle mého názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv, pasiv a finanční situace občanského sdružení ZO ČSOP Vlašim k 31.12.2008 a nákladů, výnosů a výsledků jejího hospodaření za rok 2008 v souladu s českými účetními předpisy.

Vlašim 27. února 2009

Ing. Josef Buček
číslo osvědčení KAČR 1378
602 00 Brno, Nerudova 14

Výbor ČSOP Vlašim

Ing. Pavel Pešout (předseda), Ing. Marek Lempochner (hospodář),
Ing. Karel Kríž (jedenatel), Mgr. Radovan Cáder, Mgr. Kateřina Cervenková,
Ing. Roman Farion, Mgr. Lenka Daňková, Ing. Mgr. Martin Klaudýs,
Ing. Miloš Krejčíř, Jirí Nosek

Členská schůze

**Revizorka ČSOP
Vlašim:**
Ing. Beáta Kiremlová

Předseda ČSOP Vlašim

Ing. Pavel Pešout

Referát ekonomiky

Ing. Hana Krejčířová (ekonomka)
Lenka Röschelová (mzdová
účetní)

Samostatný úsek kanceláře

Dagmar Tlustošová (vedoucí
úseku), Věra Hrušková

Samostatný úsek správy majetku

Jirí Nosek (vedoucí úseku),
Josef Žížala, Jan Sechovec

Středisko environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty

Mgr. Kateřina Cervenková
(vedoucí střediska), Mgr. Petra
Macháčková, DiS., Mgr. Lenka
Suchanová, RNDr. Jana Havelková,
Jirí Pavelka, Magdalena
Lempochnerová, Ing. Jana Dufalová

Úsek Ekoporadna a ekoobchůdek

Jan Urban (vedoucí úseku),
Mgr. Stanislav Příhoda (vedoucí
Podblanické galerie),
Bc. Ivana Krížová

Oddíl mladých ochránců přírody

Jindřich Kulíček

Rodičovský ekoklub Breberky

Magdalena Lempochnerová,
Veronika Havlová, Magdalena
Kaprálová, Markéta Lhotková

Středisko péče o přírodu a krajinu

Ing. Karel Kríž (vedoucí střediska),
Jakub Hromas, DiS., Petr Zapletal,
Mgr. Jarmila Klaudýsová

Úsek Záchranná stanice pro živočichy

Mgr. Šárka Tlustá (vedoucí úseku),
Lenka Safránková, Ing. Zuzana
Pokorná, PhD., Mgr. Daniela
Mročková, MVDr. Jirí Hostek
(veterinární péče)

Úsek Pozemkový spolek pro přírodu a památky Podblanicka

Ing. Mgr. Martin Klaudýs

Vedoucí programů druhové ochrany

Prof. RNDr. Lubomír Hanel, CSc.,
Ing. Karel Kríž, Ing. Marek
Lempochner, Mgr. Hana Pánková,
PhD., Jakub Hromas, DiS., Ing.
Zuzana Pokorná, Mgr. Daniela
Mročková, RNDr. Aleš Dolný, PhD.

Středisko péče o zeleň

Ing. Marek Lempochner (vedoucí
střediska), Vladimír Fialka, František
Krejčí

Úsek péstební činnosti

Hana Kotková, DiS. (vedoucí
úseku)

Úsek údržby chráněných území

Jakub Vřňák (vedoucí úseku),
Arnošt Štrombach, Marie
Horálková, Zuzana Čičáková,
Eva Krejčová

Redakční rada Pod Bláníkem

Mgr. Radovan Cáder, Prof. RNDr. Lubomír Hanel, CSc., Mgr. Václav Kovářik, PhDr.
Jindřich Nusek, Ing. Pavel Pešout (předseda), PhDr. Ivana Preislerová, Slávka Rýdlová,
Milan Štědra, PhDr. Libuše Váňová a Ing. Jana Zmeškalová.

DĚKUJEME NAŠIM DÁRCŮM

Bohatá činnost podblanických ochránců přírody by v roce 2008 nebyla možná bez finanční podpory:

Českého Smaragdu, **ESF ČR, MŠMT ČR, MŽP ČR, Nadace České spořitelny, Nadace Open Society Fund Praha, Sdružení MOP ČSOP, SFŽP ČR, Síť ekologických poraden STEP, Správy CHKO Blaník, SSEV Pavučina, Středoevropského kraje, SZIF, Úřadu práce Benešov, ÚVR ČSOP Praha,**

osvícených měst a obcí Čerčany, **Kamberk, Kondrac, Křečovice, Křivšoudov, Kutná Hora, Louňovice pod Blaníkem, Naceradec, Obrataň (okr. Pelhřimov), Pelhřimov, Pravonín, Ratměřice, Strančice, Tichonice, Velíš, Vlašim**

Jedním z nejdůležitějších příjmů organizace jsou dary. Následujícím firmám a osobám (řazení dle abecedy) děkujeme za projevenou přízeň:

MECENÁŠI ČSOP Vlašim 10 000 a více Kč

Autoopravna Viteček, Benešov; Allowance,s.r.o., Praha; **Mgr. Irena Benešová, Praha; BEZPO Benešov, s.r.o.; ERIKA, a. s., Praha;** anonymní dárce, Praha; **Antikva Nova Kold, s.r.o., Praha; Tomáš Kamarýt; Mgr. Stanislav Příhoda, Vlašim; Zajíček, s.r.o., Vlašim**

PATRONI ČSOP Vlašim 5 000 – 9 999 Kč

Alena Černá, Stříbrná Skalice; anonymní dárce, Praha; **Nadace na ochranu zvířat, Praha; Květoslava Senarová, Jindřichův Hradec**

SPONZOŘI ČSOP Vlašim 2 000 – 4 999 Kč

Absolventi kurzu rozvoje tvůrčího myšlení, Praha; **Aspius, s.r.o., Řitka; Atelier David, Liberec; Martin Beneš, Zruč nad Sázavou; CGI.CZ, s.r.o., Praha; Helena Hátleová, Praha; Zuzana Jeřábková, Praha; Petr Klásek, Kunice; Martin Kolanda, Jilové u Prahy; František Kolanda; Ing. Pavel Kolomazník, Praha; František Kubín, Šebíř; Ladislav Mirkvička, Praha; **Nadace Cibela, o.s., Praha; MUDr. Karel Pěkný, Vlašim; Ing. Barbora Rettková, Havířov; Zdeňka Sidóová, Popovičky;** anonymní dárce; **Renata Svobodová, Ostrava; Stanislav Šaněk, Dubina; ŠD Pražáčka, Praha; Ing. Eva Vaňková, Vlašim; Jaroslava Volovecká, Benešov****

PODDOPROVATELE ČSOP Vlašim 500 – 1 999 Kč

Autopotahy Hrubý, Vlašim; Marie Baborová, Nesperry; Bara, s.r.o., Vlašim; Štěpán Benca, Čtykoly; **Michal Céza, Konárovice;** Divišová Věra; Erwin Drápija, Praha; Alena Dvořáková, Mělník nad Sázavou; Zbyněk Havlíček; MUDr. Milena Hofmanová, Benešov; Mgr. Alena Hrbáčková, Dobšice; **Eva Hrbáčková, Dobšice; Vlasta Chválová, Praha; manželé Jaklovi, Husinec- Řež;** Barbora Kodetová, Netvořice; **Jiří Kopecký, Říčany; Alena Matějková, Kamenice nad Lípou; Lucie Matznerová, Praha; Zdeněk Otradovec, Louňovice pod Blaníkem; p. Petrášková, Říčany;** Michaela Pícková, Praha; Eva Písaříková, Stránčice; **Marcela Povolná, Pecerady; Procházkovi, Vlašim; Mgr. Jana Sátrová, Vlašim; Jan Smazal, Praha; Jaroslava Spirková; Jan Svoboda, Vlašim; Lenka Škrobová, Čestlice; Jana Špachmanová, Praha; Miroslav Švarc; Chouřšany; Antonín Urban, Křtanice; Jaroslava Urbanová, Vlašim; **Helena Vaňková, Benešov; Lucie Vávrová, Senohraby; Zahradkářský kroužek při ŠD Třhový Štěpánov; Ladislava Zámečníková, Praha****

PŘÍSPĚVATELE ČSOP Vlašim 50 – 499 Kč

Hana Bajerová, Svojetice; Simona Běhrová, Louňovice pod Blaníkem; **Zdeňka Cíchnová, Neveklov; Veronika Čejchanová, Lešany; Jana Dudlová, Kutná Hora; Zdeňka Faitlová, Praha; Radoš Fořt,** Český Sternberk; Babetta Jarešová, Kostelec nad Cernými Lesy; Jana Jirotová, Benešov; **Vilém Kloubek, Praha; Eva Ledlová, Benešov; p. Machnauerová, Říčany; Jaroslava Marková, Paběnice; Irena Mlejnková, Benešov; Zuzana Mokošová, Dobříš; Olga Němcová, Kamenice; Němečková, Praha; Alena Olavová, Benešov; Jolana Pavlíková, Čáslav; Pavel Pešata, Zajetí; **Blanka Rejšková, Kamenice; Petra Skopcová, Praha; Prokop Sobišek, Mirošovice; Mario Švehelka, Vranov; Petr Topinka, Praha; Petr Tulach, Praha; Hana Tůmová, Praha; Světlana Vondráčková, Praha; p. Vrhová, Kutná Hora; Pavlína Vyskočilová, Benešov; Libuše Wolková, Český Brod****